

Кроки до модернізації у сучасних умовах

У НАЦІОНАЛЬНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ АГЕНТСТВІ «УКРІНФОРМ» ВІДБУЛАСЯ ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ «ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ: МОДЕРНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФСПІЛОК У СУЧАСНИХ УМОВАХ»

.06

СОЦЗАХІСТ

СОЦІАЛЬНІ ПРОГРАМИ ПРОФКОМУ

На звітно-виборній конференції профкому Ніжинського державного університету визначені соціальні ініціативи.

.07

НАВЧАННЯ

У ПОШУКАХ СОЦІАЛЬНИХ І МОРАЛЬНИХ РЕЗЕРВІВ

У новому році відбулося перше заняття постійно діючого семінару.

.10

КОНСУЛЬТАЦІЇ

ДОПЛАТА ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ БІБЛІОТЕКАРЯМ

Доплата виплачується працівникам бібліотек із дня прийняття на роботу в разі наявності стажу, який дає право на її одержання.

.12

№ 11 (733) | 13.03.2014

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ЗУСТРІЧ | Для більш ефективного врегулювання питань у сфері праці та розвитку трудового потенціалу профспілки запропонували відродити назву і функції Міністерства праці та соціальної політики. **.02**

ДІАЛОГ | Перспективи співпраці ФПУ і Регіонального представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні та Білорусі обговорювалися під час зустрічі. **.02**

ПРОБЛЕМА | З об'єктивних причин і під приводом кризи в низці підприємств, установ, організацій поширилась так звана тенденція «оптимізації» штату. **.03**

ТЕМА НОМЕРА | ЧИ НАВЧИМОСЯ ГОДУВАТИ СВОЮ АРМІЮ, ЩОБ НЕ ГОДУВАТИ ЧУЖУ?

УКРАЇНЬСЬКА АРМІЯ: ЧИ ГОТОВІ МИ ДО ВІЙНИ?

Від 1 березня Україна живе у стані підвищеної бойової готовності. Старший брат і північний сусід – Росія – стала потенційним ворогом для нашої держави. Російські військові без розпізнавальних знаків стягують до кордонів з нашою державою техніку, і теж без номерів та маркування. Та приховати лихі наміри воякам не вдається навіть за масками на обличчях. Вичікують, коли

з Кремля надійде сигнал стріляти в українських солдатів. Щоб розпочати справжню війну, яка з локальної ризикує перерости в планетарну. Чи зможе міжнародна спільнота завадити російській агресії? Чи здатні ми оборонити себе і не втратити ні п'яді рідної землі? Над цим розмірковують на шпальтах видання військові експерти, політики, профспілкові лідери. **.08**

Григорій Осовий: «Народ України довів, що справді є джерелом влади у країні» **.04**

ДОЛУЧАЙТЕСЬ ДО ОБГОВОРЕННЯ
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ЗУСТРІЧ

МІНІСТР СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЛЮДМИЛА ДЕНІСОВА: «МІНІСТЕРСТВО ВІДКРИТО ДО СПІВПРАЦІ З ПРОФСПІЛКАМИ»

«Побудова демократичного суспільства та соціально справедливої економіки неможлива без активного соціального діалогу», – акцентував в. о. Голови ФПУ Григорій Осовий на початку зустрічі з міністром соціальної політики Людмилою Денісовою.

Як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ, профспілкові бачення, яким має бути соціальний діалог, щоб результат виявився ефективним для працівників, держави та бізнесу, висвітлив в. о. Голови Федерації профспілок. Це, передусім, залучення соціальних партнерів до підготовки проектів рішень Уряду та міністерств, включення представників до складу колегій ЦОБВ, можливість проведення громадського контролю за виконанням законів і адекватне консолідоване реагування для усунення виявлених порушень. Для більш ефективного врегулювання питань у сфері праці та розвитку трудового потенціалу профспілки запропонували відродити назву і функції Міністерства праці та соціальної політики.

Сторони також обговорили питання роботи фондів соціального страхування, необхідності забезпечення стабільності соціальних виплат та від-

новлення належної роботи інспекції праці за активної участі профспілок у ролі громадського контролю.

У своєму коментарі щодо підсумків перемовин з міністром заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк зазначив: «Ми запропонували міністру провести діагностику соціальних хвороб, здійснити своєрідний національний соціальний аудит. Другим кроком слід чітко окреслити зони дискримінації та соціальної несправедливості у сфері праці і якнайшвидше сформувати «дорожню карту» подолання цієї несправедливості. Повноцінний соціальний аудит в країні є вкрай необхідним для будівництва нової соціально справедливої країни.

Також звернули увагу на те, що не можна формувати соціальну політику на так званому прожитковому мінімумі, який був сформований у голодоморі 2000 році. Профспілки пропонують базувати розрахунки всіх соціальних стандартів на раціональному споживчому бюджеті, враховуючи і потреби

сім'ї. Безперечно, на цьому має базуватись і мінімальна заробітна плата, що має враховувати всі податки.

Украї несприйнятною є заборгованість із заробітної плати, в тому числі перед працівниками бюджетних організацій. Також ми акцентували увагу на необхідності визначення прозорого й зрозумілого механізму та етапності досягнення розміру базового тарифу ЄТС величини мінімальної зарплати.

Активно обговорили питання можливих умов МВФ при виділенні кредиту України та загроз секвестру державного бюджету. Міністр застерегла щодо поширення недостовірної інформації та запевнила, що всі соціальні питання завчасно будуть опрацьовані з профспілками».

«Міністерство соціальної політики посиливатиме співпрацю з соціальними партнерами. Тільки спільними зусиллями можна поліпшити й удосконалити соціальний захист працюючих громадян України. Проблем дуже багато, однак маємо й позитивні новини: пенсії за лютий виплачено повністю, а на березневі пенсійні виплати вже акумульовано необхідні кошти», – підбила підсумок зустрічі Людмила Денісова.

Від ФПУ у робочій зустрічі також узяв участь заступник Голови ФПУ Сергій Українець.

В. О. ГОЛОВИ ФПУ ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ ЗУСТРІВСЯ З ДИРЕКТОРОМ ПРОГРАМИ ЦЕНТРУ СОЛІДАРНОСТІ АФП-КВП ТРИСТАНОМ МАСАТОМ

7 березня відбулася зустріч в. о. Голови ФПУ Григорія Осового з директором програми Центру солідарності Американської федерації праці – Конгресу виробничих профспілок (АФП-КВП) Тристаном Масатом, повідомляє Департамент міжнародної роботи апарату ФПУ.

Григорій Осовий поінформував Тристана Масата про рішення, прийняті Президією та Радою ФПУ, повідомив, що ФПУ разом із членськими організаціями працює над концепцією модернізації своєї діяльності, що дозволить збільшити її потенціал, висловив сподівання, що незважаючи на важку економічну ситуацію, новий Кабінет Міністрів має враховувати, заради чого

люди боролися на Майдані і, попри жорсткі вимоги МВФ щодо надання кредитів, не вдаватиметься до сокової терапії, внаслідок чого весь тягар непопулярних рішень буде покладено на працівників. Григорій Осовий наголосив, що профспілки розраховують на серйозні та відверті консультації з цього питання із владою, аби не допустити нового загострення у суспільстві у цей надзвичайно складний час.

В. о. Голови ФПУ поділився своїми думками щодо відновлення Будинку спілок, який є візитною картою Києва, а зараз ще й став символом Євромайдану. Наразі обговорюються ініціативи щодо створення Міжнародного благодійного фонду з відбудови Будинку спілок, де внаслідок пожежі знищено майно і втрачено майже тисячу робочих місць.

Тристан Масат погодився, що модернізація ФПУ надзвичайно важлива, адже на її потенціалі багато в чому базується український профспілковий рух, а також люб'язно прийняв запрошення взяти участь у конференції з питань профспілкового руху в Донецьку.

ДІАЛОГ

ПРЕДСТАВНИЦТВО ФОНДУ ІМ. ФРІДРІХА ЕБЕРТА ПОДІЛЯЄ ЗАНЕПОКОЄННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ СИТУАЦІЄЮ У КРАЇНІ

Перспективи співпраці ФПУ і Регіонального представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні та Білорусі обговорювалися 5 березня під час зустрічі заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка з директором київського представництва Фонду Штефаном Мойзером, повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ.

Сергій Кондрюк поінформував закордонного партнера про позицію профспілок стосовно останніх подій суспільно-

політичного життя та ситуацію у профспілковому русі України.

У свою чергу, Штефан Мойзер висловив щире підтримку українському наро-

дові та профспілковому руху в цих складних умовах і висловив надію на те, що ініційовані Майданом демократичні перетворення сприятимуть подоланню корупції та позитивним змінам, зокрема у сфері праці. Він також запропонував широкий спектр напрямів співпраці, за якими Фонд може надати профспілкам певну допомогу щодо визначення місця й ролі профспілок у модернізованій економіці України, у запровадженні нової ін-

фраструктурної політики, використанні в нашій країні сучасного досвіду енергозбереження тощо.

Під час обміну думками обговорювалося питання реформування оплати праці на принципах справедливого розподілу її результатів між бізнесом, працівниками та державою. Окрема увага була приділена необхідності розроблення профспілкових альтернатив соціальним реформам, пенсійної зокрема.

ПРИВІТАННЯ

16 БЕРЕЗНЯ – ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА І ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ

Шановні працівники житлово-комунального господарства і побутового обслуговування!

Від щирого серця вітаю вас із професійним святом. Ви працюєте у надзвичайно важливій для суспільства, соціально значущій сфері. Вашими зусиллями задовольняються життєво необхідні потреби мільйонів людей в Україні, їм забезпечуються комфорт, добробут і гарний настрій. Функціонування багатьох тисяч підприємств, закладів і організацій залежить від вашої сумлінної, невтомної праці. Прийміть у цей святковий день слова щирої вдячності за ваш професіоналізм, відповідальність та самовіддану роботу. Бажаю вам нових перспектив, вагомих трудових здобутків і гідної оцінки вашої праці суспільством. Здоров'я, щастя і благополуччя вам та вашим рідним!

З повагою

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,

В. О. ГОЛОВИ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

ЗІ СВЯТОМ!

Шановні спільчани та ветерани галузей життєзабезпечення!

Від імені Центрального комітету профспілки щиро вітаю вас із професійним святом – Днем працівників житлово-комунального господарства та побутового обслуговування населення!

Професійне свято – завжди особлива подія. І це цілком зрозуміло. Бо у ці дні ми підбиваємо підсумки роботи за попередній рік, звітуємо перед споживачами послуг, накреслюємо плани на майбутнє, і, звичайно, висловлюємо найщиріші слова вітань і побажань.

Щира подяка всім працівникам, профспілковому активу підприємств житлово-комунального господарства та сфері побуту за сумлінну працю, за ваші золоті руки, які створюють затишок у кожній оселі, роблять міста чистішими, зеленішими та охайнішими. Слід також подякувати за тепло та чисту воду, за стабільну роботу міського електротранспорту, ліфтового, дорожнього господарства, за душевний настрій, який ви створюєте людям, беручи на себе значну частку їхніх побутових турбот.

Усі ми бажаємо, щоб проблеми і болючі питання галузей громадського обслуговування нарешті були б почуті у вищих ешелонах влади, щоб всі обіцянки, які висловлюються державними високопосадовцями, виконувалися, щоб стабілізувалося фінансове становище наших галузей, швидше відбулося технічне переоснащення й оновлення основних фондів, покращилася якість послуг, щоб гідно і своєчасно оплачувалася праця для нормальної роботи трудових колективів.

І як і складнощі та випробування не готувати для України цей складний час, галузева профспілка буде завжди разом з вами.

Ми постійно звертаємо увагу усіх гілок влади на гострі галузеві проблеми і сподіваємося, що задекларований державою пріоритет розвитку житлово-комунального господарства найбільшим часом знайде своє підтвердження у площині практичних дій.

Щиро дякую вам, дорогі спільчани, за вашу самовіддану працю, сумлінне і відповідальне ставлення до своїх професійних обов'язків, за вияв доброзичливості до споживачів послуг.

Бажаю вам міцного здоров'я, особистого щастя та благополуччя. Нехай кожен новий день додає вам сил, творчої настиги на шляху реалізації усіх задумів та подальших професійних здобутків.

З повагою

ОЛЕКСІЙ РОМАНЮК,
ГОЛОВА ЦК ПРОФСПІЛКИ

НОВИНИ

РЕАКЦІЯ

ПРОФСПІЛКИ ВИСТУПАЮТЬ ЗА МИРНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ, ЩО СКЛАЛАСЯ

Із цього приводу продовжують надходити заяви від членських організацій Федерації професійних спілок України.

ДОНЕЧЧИНА

Профспілки області заявляють рішучий протест безпечній готовності нового уряду заради отримання кредитів Міжнародного валютного фонду виконати всі його вимоги щодо скорочення соціальних виплат, підвищення цін і тарифів на газ та комунальні послуги без урахування неминучих негативних соціальних наслідків, а також закликали всіх членів профспілок до солідарності.

БУДІВНИЦТВО

Профспілка працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України наголошує, що «немає жодної такої політичної проблеми в світі, яку не можна було б вирішити за столом переговорів». Профспілка рішуче виступає проти будь-яких військових, силових чи насильницьких дій для того, щоб вирішити вкрай складний суспільно-політичний конфлікт, який понад три місяці триває в нашій країні. Профспілкові організації та члени профспілки заявляють, що вони проти вторгнення російських військ і озброєних формувань на територію України, незалежно від того, якими мотивами обгрунтовується їхня присутність в будь-якому куточку на території нашої держави. Тож профспілка закликає зробити все можливе для недопущення розвитку кривавого розв'язання цього суспільно-політичного конфлікту.

КУЛЬТУРА

Профспілка працівників культури України з тривогою і незрозумінням сприйняла штурм і блокування українських об'єктів в АР Крим російськими військовими підрозділами. Представники членів профспілки з усією відповідальністю заявили, що в Україні немає утисків за ознакою мови, нації, віроповідання. Всі спроби російської пропаганди представити події в Україні, як «фашистський переворот» і «перемогу екстремістів» абсолютно не відповідають дійсності. Члени профспілки висловили обурення спотворенням об'єктивної інформації представниками ЗМІ Росії. Спільними закликами все культурне співтовариство Росії, Міжнародне об'єднання профспілок працівників культури країн СНД використати свій авторитет в Росії, максимально докласти зусиль, аби не допустити агресії та насильства по відношенню до українського народу.

МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

Профспілка робітників морського транспорту України вкрай стурбована ситуацією, що склалася в Україні, і закликає до стриманості. Єдиним вірним і можливим способом стабілізації становища, що склалося в країні, на думку профспілки, є мирне врегулювання конфліктів, тому вкрай важливо не піддаватися на провокації і приймати обдумані і зважені рішення. Профспілка працівників морського транспорту України зазначає, що буде всіляко сприяти мирному врегулюванню ситуації, що склалася.

ОСВІТА

Профспілка працівників освіти і науки України категорично засудила військову агресію з боку Російської Федерації в Криму і зазначила, що Кримський півострів є невід'ємною частиною нашої держави. Спроба відділення цієї частини суверенної території України – це не тільки порушення норм міжнародного права та гарантії безпеки нашої держави, це спроба знищення демократії та свободи, яку виборів український народ.

Профспілка працівників освіти і науки України звернулася до Інтернаціоналу освіти, Європейського комітету профспілок освіти, зарубіжних профспілкових освітніх організацій із закликом підтримати прагнення народу України жити в демократичній та вільній країні. Профспілка глибоко переконала, що будь-який конфлікт у XXI столітті можна вирішити виключно мирним шляхом без застосування військової сили та за участі міжнародного посередництва.

ТОРГІВЛЯ

Всеукраїнська профспілка торгівлі в своєму зверненні підкреслила, що наразі економіка країни перебуває в вкрай складному становищі. І як ніколи, основним завданням профспілки є захист трудових, соціально-економічних прав та інтересів працівників. Профспілка заявляє, що підтримує низку ініціатив ФПУ, серед яких, зокрема, надати громадськості права широкого народного контролю, а саме значну частину державних контрольних функцій, у тому числі в сфері праці, профспілкам, надати ім право законодавчої ініціативи, посилити захист трудових прав працівників тощо.

ПРОБЛЕМА

З об'єктивних причин і під приводом кризи в низці підприємств, установ, організацій поширилась так звана тенденція «оптимізації» штату, повідомляє Департамент виробничої політики та колективно-договірного регулювання.

НОВА ХВИЛЯ МАСОВИХ ЗВІЛЬНЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ

І це при тому, що кількість зареєстрованих безробітних у січні поточного року не була критичною та становила 525,1 тис. осіб (2013 р. – 564,5 тис.), а кількість вакансій складала 57,8 тис. осіб (2013 р. – 54,1 тис.). Доказом непоодинокого звільнення працівників є офіційні дані Державної служби зайнятості України. Відтак у січні п. р. середньооблікова кількість штатних працівників у середньому по Україні порівняно з відповідним періодом 2013 року зменшилась на 194,8 тис. осіб та становила 10 млн. У 2013 році з підприємств, установ, організацій вибуло 3111,7 тис. осіб, при цьому було прийнято 2729,2 тис. Від скорочення кадрів найбільше постраждали працівники сфер агробізнесу, виробництва, а також будівництва та нерухомості.

Найменше ситуація із звільненнями торкнулася сектору ІТ. Відсутність роботи протягом тривалого часу призводить до зневіри та депресії особи, що перебуває в її пошуках, і, як наслідок, посилює загострення політичної та криміногенної ситуації в країні.

Також існує ризик того, що найближчим часом цінні українські фахівці почнуть виїжджати на роботу або постійне місце проживання до Німеччини, Грузії, Канади, Польщі, Росії, Чехії чи інших країн. Профспілки занепокоєні такими негативними тенденціями на ринку праці та наголошують, що наразі необхідно вжити всіх необхідних заходів для недопущення масових звільнень працівників під приводом фінансової скрути. З огляду на це, Рада ФПУ в своїй заяві зверну-

лася до роботодавців, керівників органів виконавчої влади із закликом вжити всіх заходів для забезпечення стабільної роботи підприємств, установ і організацій, для своєчасної виплати зарплати, а також не допустити скорочень працюючих під приводом «складної ситуації в країні». Ті ж, хто через непереморні причини тимчасово втратить роботу, мають отримати максимальний соціальний захист, освітньо-професійну допомогу і гарантію повернення на роботу.

Водночас негайно втрутитись у вирішення цієї проблеми повинна маю новосформована влада, адже важливого значення в даному випадку має консолідація зусиль усіх сторін соціального діалогу як для стабілізації політичної ситуації в країні, так і ситуації на ринку праці.

КРУГЛИЙ СТІЛ

В УКРАЇНІ ІСНУЄ ЗАГРОЗА ІДЕОЛОГІЧНОГО РЕВАНШУ

«Нині активно обговорюється питання «затягування пасків». Виникає запитання: хто і наскільки має ці паски затягнути? Чому на 23-му році незалежності України їх у черговий раз повинні затягувати вчитель, металург і шахтар? Насамперед це мають зробити на великому своєму животі український олігарх та його оточення», – заявив заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк під час засідання круглого столу в Національному інституті стратегічних досліджень.

Як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ, на переконання Федерації профспілок України, перше і головне, що має зробити влада, – одночасно з пропозиціями так званих непопулярних реформ запропонувати модель нової соціальної економіки. Мають бути запропоновані ближча та далека перспективи розвитку нової української соціальної держави. Ми нарешті маємо почути від влади не тільки очікування, а й цілі, напрями і завдання, конкретно «дорожню карту» від кризи до нової соціально справедливої, правової країни. Сергій Кондрюк також зазначив: «Сьогодні в пресі активно обговорюється

готовність нової влади виконати всі вимоги Міжнародного валютного фонду, зокрема це стосується питання ціни на газ. Проте постає запитання: чому проголошується відкритість, необхідність громадського контролю, публічного обговорення, але в даному разі цей принцип не діє? Суспільству потрібно дати відповідь на запитання, куди поділося національне багатство – газ вітчизняного видобутку. Яким чином певні клани, що сидять на газовій трубі або газових свердловинах, стають мільярдерами? Водночас чомусь треба підвищувати тарифи для населення. Можливо, непопулярні реформи й по-

трібні, але вони мають бути сприйнятні суспільством, бути зрозумілими населенню України. А цього можна досягти лише шляхом діалогу, зокрема соціального діалогу між бізнесом, профспілками та представниками влади, діалогу, який сформовано на принципах Міжнародної організації праці».

Щоб відповідати на ці та багато інших запитань, потрібно забезпечити доступ громадськості до формування швидких та ефективних рішень. ФПУ, зокрема, ініціювала створення Народної палати при українському парламенті, яка могла б впливати на підготовку та прийняття рішень Верхо-

вною Радою України. ФПУ пропонує надати всеукраїнським громадським організаціям право звернення до Конституційного Суду України з тим, щоб скасувати будь-які рішення, що не відповідають базовим конституційним правам. Але тут не можна ігнорувати і початки того діалогу, який уже існує, зокрема на рівні Національної тристоронньої соціально-економічної ради. Вона, безперечно, потребує переважання. Заступник Голови ФПУ наголосив, що «ми маємо зробити все, щоб політики не повернулись у минуле, а досягли тих цілей, заради яких і відбувалась революція».

РОЗМОВА З В. О. ГОЛОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТРИСТОРОННЬОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ РАДИ ГРИГОРІЄМ ОСОВИМ

В. о. голови Національної тристоронньої соціально-економічної ради, в. о. Голови Федерації профспілок України Григорій Осовий дав інтерв'ю сайту Національної ради, у якому розповів про своє бачення останніх подій у країні, позицію профспілок щодо вимог Міжнародного валютного фонду, напрями вдосконалення системи соціального діалогу в Україні, а також про плани відновлення Будинку профспілок.

Це є прямим наслідком українського низького рівня витрат на робочу силу у собівартості продукції. В промисловому секторі частка витрат на заробітну плату становить лише 6% собівартості, тоді як в країнах із розвинутою економікою – 30–35%. Фонд оплати праці у валовому продукті країни – 32%, у розвинутих країнах – 60–65%. Цю диспропорцію потрібно неодмінно змінювати, тоді як зараз вона консервується, а у деяких випадках навіть погіршується.

– Як Ви вважаєте, чому не спрацювала система запобіжників для недопущення подібної ситуації, зокрема, механізм соціального діалогу в державі?

– Днями відбулося засідання Ради Федерації профспілок України, в ході якого ми доволі критично оцінили і власні дії, і ефективність ведення соціального діалогу.

Інституційно система соціального діалогу розбудована за роки Незалежності досить серйозно. Були створені такі майданчики, як Національна тристороння соціально-

шатися. Але якщо подивитися на результативність діалогу, то виникають серйозні запитання, зокрема, чому діалог не зумів відвернути поширення бідності.

СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ МАЄ БУТИ ПЕРЕБУДОВАНА З АКЦЕНТОМ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ

– Фактично Ви критично оцінюєте в тому числі й діяльність профспілок?

– Так, на засіданні Ради Федерації профспілок ми дали критичну оцінку не лише діяльності влади, а й критично оцінили свою діяльність, розуміючи, що там, де є несправедливість, бідність, приймалися авторитарні рішення, і ми, як одна зі сторін соціального діалогу, були недостатньо жорсткі до бізнесу й влади, щоб ці антисоціальні аспекти мінімізувати.

Критикуючи себе, ми маємо посилити вимоги до бізнесу, до роботодавців, до органів державної влади в діалозі. Якщо ми не змінимо ці структурні парадигми, завжди буде джерело соціальної напруги і

– Григорію Васильовичу, як Ви оцінюєте події, які відбулися в країні останнім часом? Відомо, що Федерація профспілок відіграла доволі серйозну роль у протестах.

– Події, які відбулися в країні, ще раз засвідчили, що в Україні є громадянське суспільство і народ України є джерелом влади не лише юридично, а й справді готовий відстоювати це право, вимагати від влади виконання обов'язків перед людьми.

Саме непродумані безвідповідальні дії влади призвели до того, що десятки тисяч людей вийшли на Майдан, протестуючи проти зміни курсу на євроінтеграцію. Адже зовнішньополітичний курс України був чітко визначений законом «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», але раптом Уряд звернув з цього шляху. Звичайно, люди зажадали отримати від влади пояснення. Звісно, що у протестах брали участь у тому числі й члени профспілок, і Федерація профспілок України також не залишилася осторонь. Розуміючи обставини, а також реагуючи на звернення наших членських організацій, ми надавали протестувальникам можливість перебувати у Будинку профспілок для обігріву, харчування, отримання медичної допомоги тощо.

«МИ СТАЛИ КРАЇНОЮ-СОБЕСОМ»

– На Ваш погляд, якими були причини загострення ситуації, розширення від сучасних євроінтеграційних вимог до вимог

Народ України довів, що справді є джерелом влади у країні

кардинальної зміни влади та системи влади?

– Силі дії влади призвели до ще більшого обурення народу, загострили вимоги людей і громадянського суспільства. Українці давно обурювалися тим, що країна є надто корумпованою, чиновницьке свавілля – надто поширене, а несправедливість і диференціація доходів просто зашкалює. Якщо не сьогодні, то завтра це обурення призведе би до жорсткого протистояння влади і народу. Силі дії влади просто стали певним каталізатором.

Зараз ми маємо в країні жахливу ситуацію, коли навіть працююча людина не може забезпечити себе від бідності, не кажучи про те, щоб забезпечити непрацездатних членів сім'ї – дітей, батьків старшого віку, які також отри-

мують невелику пенсію. За межею бідності перебуває 19% українських працівників. Це взагалі нонсенс!

В європейських країнах мінімальна ставка заробітної плати становить 2,5–3 прожиткових мінімуми. В нас мінімальна заробітна плата – це і є прожитковий мінімум, тобто фактична межа бідності. До того ж прожитковий мінімум протягом багатьох років знижується і взагалі не переглядався з 2000 року.

Зарплата в структурі доходів населення становить близько 40%, решта – соціальні виплати. Ми стали країною-собесом, коли за працю людина не отримує еквівалент відтворення для себе і своєї сім'ї, і навіть працююча людина з простягнутою рукою йде до держави за допомогою.

економічна рада, Координаційний комітет сприяння зайнятості населення, ми маємо унікальні умови управління фондами загальнообов'язкового соціального страхування, де рішення сьогодні приймаються трьома сторонами на паритетних засадах.

З точки зору інституційної розбудови й законодавчого оформлення соціального діалогу і партнерства ми можемо віднести себе до країн досить успішних у цьому плані.

Укладається на національному рівні Генеральна угода, понад 90 галузевих угод, більш як 80 тисяч колективних договорів з охопленням 81% працівників. Ці цифри відповідають рівню країн з розвинутою економікою та демократією.

Тобто якщо подивитися поверхнево, то навіть є чим пи-

раз за разом виникатимуть соціальні конфлікти, які будуть перманентно переростати у такі події, які ми маємо на сьогодні. Рада Федерації у своїх рішеннях висловилася за серйозну перебудову соціального діалогу з акцентом на ефективність.

Це має бути не просто майданчик для обговорення, рішення якого або не виконуються, або сторони намагаються мінімізувати зобов'язання, консервуючи таким чином той стан речей, який є. Профспілки мають посилити не тільки свою компетентну частину професійну складову, а й спонукальну. Якщо влада чи бізнес не усвідомлять свою відповідальність, рано чи пізно проблеми знову здетонують, і за це доведеться розплачуватися всьому суспільству, адже соціальні

вибухи не лише спонукають до перетворень, але й мають руйнівну силу. Соціальні вибухи призводять до нестабільності, погіршення умов інвестиційного клімату, що несе ризики і для влади, і для бізнесу.

ГРОМАДСЬКІСТЬ ГОТОВА ПІДСТАВИТИ ДЕРЖАВІ ПЛЕЧЕ

— Як плануєте вдосконалювати систему соціального діалогу, аби унеможливити подібну ситуацію надалі?

— Одним із напрямів може стати посилення громадського контролю та суспільного впливу на ті сфери життя, де виникають точки суспільної напруги. Зараз профспілки мають певний контроль у сфері праці. Можливо, ми порушимо питання щодо надання більш вагомих повноважень у цій сфері. Колись профспілки мали право призупинити виробництво або його частину в разі, якщо його технічний стан несе загрозу життю та здоров'ю людини.

У нас в країні лише кількасот інспекторів, а суб'єктів господарювання — 1 млн 400 тисяч. Чи можуть вони забезпечити щоденний контроль і нагляд? Навряд чи. Але якщо на підприємстві діє профспілка, то її члени можуть інформувати відповідні органи для прийняття рішень. Ми готові підставити плече владі й спільно контролювати цей процес.

Можливо, варто вийти за межі традиційно притаманного профспілком сектору, тобто сфери праці. Скажімо, питання ціни на газ напряму не належить до сфери праці, проте за того рівня зарплат, який ми маємо в Україні, цей чинник може суттєво вплинути на життя та матеріальне становище нашого співгромадянина.

Потрібно розвертати лінійку суспільного громадського контролю. На мою думку, варто провести дискусію у Національній тристоронній раді щодо можливості розширити її формат з тристороннього формату до формату «3+1», із залученням представників громадськості.

— Чи розраховуєте, що нова влада виявиться більш уважною до вимог громадськості? Деякі урядовці вже заявили, що виконають усі вимоги Міжнародного валютного фонду, в тому числі такі болючі для населення, як заморожування пенсій, інших соціальних виплат. Чи погодитесь ви з цим?

— Федерація профспілок України висловила стурбованість цими заявами. Ми сподіваємося, що новий Уряд не ігноруватиме суспільну думку й проведиме відповідні консультації, як це передбачено законодавством.

Підвищення цін і тарифів, заморожування зарплат та пенсій — це надзвичайно болючі теми. Ми розуміємо ситуацію, в якій опинилася держава,

потребу у кредитній підтримці, оскільки економіка країни вже два роки перебуває на межі замерзання.

Але разом із тим ми маємо пересвідчитися, що це безальтернативне рішення. Скажімо, щодо підвищення тарифів на газ. Ми вимагаємо надати всю інформацію про баланс газу, розкрити інформацію щодо механізму утворення ціни на газ, про видобуток власного газу — хто його видобуває, яка собівартість і куди він продається.

Законодавством передбачено, що весь газ власного видобутку, а це понад 20 млрд кубометрів, має спрямовуватися виключно на потреби населення. А його вартість є на порядок меншою порівняно з вартістю на російський газ.

Громадськість має володіти інформацією про те, чому є збитковим «Нафтогаз», хто заробляє на імпорті газу, чому борги сягнули майже 2 млрд всього за кілька місяців.

Коли не буде утаємниченості в цій справі, можливо, ми зрозуміємо, що просто немає іншого виходу, і самі люди погодяться на такі заходи на певний час.

Але якщо залишиться закритість, корупційність, відкати, пільги окремим наближеним, тоді люди побачать, що в країні нічого не змінилося, і це може мати масштабні наслідки для влади.

БУДИНОК ПРОФСПІЛОК БУДЕ ВІДБУДОВАНИЙ

— Доволі болюче запитання: яка зараз ситуація у Будинку профспілок став фактично непридатним для роботи?

— У ході силового протистояння близько тисячі працівників Федерації і ще декількох десятків всеукраїнських профспілок, на жаль, втратили свої робочі місця. Знищена матеріальна база — комп'ютери, меблі тощо. Проте на цей час ми змогли віднайти певні тимчасові приміщення і потроху збираємо все необхідне для повноцінного відновлення діяльності.

Саме через Федерацію профспілок України як найбільше репрезентативне профоб'єднання координувалася робота із соціального діалогу. Голова ФПУ очолював не лише Федерацію, а й Спільний представницький орган профспілок. Національну тристоронню раду. Цілком зрозуміло, що внаслідок припинення роботи нашого центру було порушено ланки діяльності. Наразі ми відновили основні комунікації.

Триває робота з узгодження законопроектів і проектів нормативно-правових актів, які надсилаються нам Центральними органами виконавчої влади, профільними Комітетами Верховної Ради України. Це доволі масштабна робота — лише за минулий рік таке погодження пройшло понад 900 різних документів.

Цей напрям роботи теж неабияк важливий і

необхідний, адже якщо будуть імплементовані неправильні рішення, згодом вони негативно позначаться на житті людей.

— Чи плануєте відновлювати Будинок профспілок? Яким чином і за які кошти?

— Звісно, нам дуже боляче бачити те, що сталося з Будинком профспілок. Це не лише просто будівля, а й символ Майдану, частина архітектурного ансамблю головної площі нашої столиці, фактично її визитна картка.

Як власники ми плануємо відновити будівлю. За попередніми оцінками, вона підлягає відновленню, попри те, що у місцях інтенсивного горіння було порушено цілісність конструкцій.

Федерація профспілок ініціює створення спеціального фонду відновлення Будинку профспілок. І пересічні українці, і члени профспілок, і міжнародні організації, з якими ми співпрацюємо, вже пропонують свою допомогу.

Звичайно, сподіваємось і на сприяння держави. Насамперед ми розраховуємо на створення державної комісії, яка б визначила причини пожежі і руйнування. Аналізуючи попередні дані, якими ми володіємо, це все ж таки наслідки

— На адресу ФПУ останнім часом лунає критика з боку альтернативних профспілок. Так, закликають до перерозподілу майна і Будинку профспілок зокрема...

— Під час суспільних заворушень завжди є частина суспільства, яка прагне докорінних змін, але на цій хвилі обов'язково проявляється і піна. І завжди є ті, хто хоче скористатися цим процесом, використати його задля зведення рахунків.

Мене не дивують закиди на адресу ФПУ від тих, хто традиційно проявляє певну недружелюбність. Федерація профспілок України завжди заявляла, що готова до співробітництва, і вітає співпрацю з будь-якими об'єднаннями, які посилюють позиції профспілок.

Звичайно, це стосується лише тих профспілок, за якими стоять реальні люди, але не тих, де всі члени профспілки розмішуються на одному дивані.

В Україні діє п'ять репрезентативних профспілкових об'єднань. Ми підтримуємо діалог з усіма, і вони мають відповідні квоти у Національній раді. Фондах соціального страхування тощо.

Тема перерозподілу профспілкового майна не нова. Після здобуття Україною Незалежності Федерація проф-

Варто провести дискусію у Національній тристоронній раді щодо можливості розширити її формат з тристороннього формату до формату «3+1», із залученням представників громадськості.

соціальні, трудові питання. Члени наших організацій мають різні політичні, релігійні й інші індивідуальні погляди, у які ми не втручаємось. Проте коли заходить мова про цілісність держави, ми зобов'язані реагувати.

Національна рада зробила заяву на адресу Громадської палати РФ стосовно неприпустимості втручання у наші внутрішні справи жодною країною, навіть дружньою, з якою нас багато що пов'язує.

Мені було прикро, що дове-

Зарплата в структурі доходів населення становить близько 40%, решта — соціальні виплати. Ми стали країною-собесом, коли за працю людина не отримує еквівалент відтворення для себе і своєї сім'ї, і навіть працююча людина з простягнутою рукою йде до держави за допомогою.

штурму проти мітингувальників. Якщо відповідні вказівки давали представники влади, держава має бути відповідальною і теж допомогти нам.

Форми цієї допомоги можуть бути різними: звільнення від податків жертв людей, які надійдуть до фонду, або ж надання пільг суб'єкту господарювання, коли все буде відновлено. Ми розуміємо, в якій ситуації зараз перебуває держава, але не думаємо, що вона має відвернутися.

Плануємо також прийняти рішення щодо вшанування пам'яті тих людей, які загинули на Майдані, і взагалі подій, що відбулися в останні місяці. Це може бути зроблено у формі встановлення відповідних меморіальних дощок тощо.

Говорити про конкретні суми важко до проведення всебічної технічної експертизи, проте зараз називаються цифри в межах від 100 до 150 млн грн.

Унаслідок силових дій 18-19 лютого також постраждав Жовтневий палац. Було знищено багато обладнання, і склалося враження, що це робили навмисно. Три місяці ми залишали поруч із мітингувальниками, а за весь цей час будівля не зазнала таких наслідків, як за один день штурму.

спілок України стала правонаступницею Української республіканської ради профспілок. Цілком природно, що майно Ради перейшло у власність ФПУ, адже було побудовано на членські внески тих людей, які були членами профспілок.

Ми не відкидаємо можливості співпраці — є профспілки, які отримували приміщення для свого розташування у Будинку профспілок на рівні з нашими організаціями. Але про жодний перерозподіл мови бути не може, адже під виглядом перерозподілу до процесу долучиться бізнес, і все завершиться тим, що майно отримає найбільш грошовитий та сильний, і врешті самі профспілки опиняться на вулиці.

КОЛИ ЙДЕТЬСЯ ПРО ЦІЛІСНІСТЬ ДЕРЖАВИ — МИ ПОВИННІ РЕАГУВАТИ

— Представники Громадської ради Російської Федерації повідомляють про готовність допомогти у проведеному референдумі в Криму. Ви доволі різко висловилися щодо цих заяв.

— Профспілки завжди залишаються осторожні від політики, наш спектр — економічні,

лося надсилати звернення на адресу надзвичайно відомої і поважної людини — академіка Євгена Веліхова, з яким я особисто знайомий. Проте ми отримали інформацію, що один з його заступників заявив, що Громадська палата РФ проводить якусь роботу щодо набуття кримчанами громадянства РФ і надає юридичні консультації стосовно референдуму в Криму.

Переконаний, що це не личить такій поважній інституції. До складу ГП РФ входять відомі громадські діячі, у тому числі з профспілок. Діяльність, про яку було заявлено, взагалі несумісна зі статусом самого члена Громадської палати. Ми попросили пана Веліхова донести цю точку зору і до свого колеги, і до всіх членів ГП РФ.

Наше співробітництво має охоплювати ті сфери, де воно оправдане необхідністю. У січні ми визначили напрями такого співробітництва в ході тристоронньої зустрічі, у якій також брав участь президент Європейського економічного та соціального комітету. На мій погляд, наші форми взаємодії мають перебувати саме у площині гуманітарного, економічного, соціального співробітництва.

19%
УКРАЇНСЬКИХ ПРАЦІВНИКІВ НАРАЗІ ПЕРЕБУВАЄ ЗА МЕЖЕЮ БІДНОСТІ

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

КРОКИ ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

7 березня у Національному інформаційному агентстві «Укрінформ» відбулася прес-конференція «Федерація профспілок України: модернізація діяльності профспілок у сучасних умовах». Основні моменти зустрічі викладені в інтерв'ю в. о. Голови ФПУ Григорія Осового. Питання соціально-економічного захисту громадян та стан справ у державній службі України висвітлені у виступах заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка та голови Профспілки працівників державних установ України Тетяни Нікітіної.

СЕРГІЙ КОНДРЮК: «УКРАЇНИ ПОТРІБЕН СОЦІАЛЬНИЙ АУДИТ»

Зарплата громадян України сьогодні щонайменше вдвічі, а в середньому – в 5–15 разів менше, ніж у сусідніх країнах за абсолютною однаковою працею. Про це заявив заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк.

Як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ, бізнес закладає на заробітну плату лише 7–8% загальних витрат. А це в 3–5 разів менше, ніж у європейських країнах. На думку Сергія Кондрюка, підвищення зарплати вдвічі-втричі є абсолютно спроможним завданням для держави та бізнесу, і це є основною вимогою профспілок.

«Зрозуміло, якщо є така ганебно низька заробітна плата, відповідно ганебно низьким є пенсійне забезпечення наших ветеранів, – сказав заступник Голови ФПУ. – Вкрай неприйнятною є зарплата заборгованість. 150–250 тис. працівників щомісяця потерпають від несвочасної виплати зарплати. В результаті ми маємо український феномен поширення бідності серед працюючого населення. Ми запропонували новій владі провести діагностику соціальних хвороб, про що розповіли міністру соціальної політики Людмилі Денісовій. Ми пропонуємо визначити зони соціальної несправедливості, дискримінації в сфері праці і якнайшвидше сформувати «дорожню карту» подолання цієї несправедливості. Повноцінний соціальний аудит у країні є вкрай необхідним для будівництва нової соціально справедливої країни. Також ми звернули увагу на те, що не можна формувати соціальну політику на так званому прожитковому мінімумі, який був сформований у голодному 2000 році. Профспілки пропонують базувати розрахунки всіх соціальних стандартів на національному споживчому бюджеті, враховуючи і потреби сім'ї. Безперечно, на цьому має базуватися і мінімальна зарплата, що має враховувати всі податки. Ми говоримо про те, що сьогодні заробітна плата має бути такою, щоб людина могла оплатити абсолютно всі потреби, необхідні для її життєдіяльності, й нарешті інвестувати в українську економіку, будівництво житла, охорону здоров'я».

Сергій Кондрюк наголосив на тому, що ФПУ пропонує широкий спектр реформування системи оплати праці, де заробітна плата має бути основним інвестиційним заходом для розвитку соціальної держави і виходу із сучасної кризи. «Ми жорстко ставимо питання необхідності подолання такого антисоціального, антиконституційного явища, як заборгованість із заробітної плати, – сказав представник ФПУ. – Ми, власне, пропонуємо три речі, які допоможуть вирішити цю проблему назавжди.

Перше. Слід примусити наших роботодавців на активно працюючих підприємствах не використовувати заробітну

плату як фактично безкоштовний кредит. Для цього пропонуємо запровадити економічні санкції до роботодавців і економічний захист до працівника. У разі затримки зарплати працівник має отримати таку компенсацію, яку роботодавець мав би повернути, взявши гроші в банку.

Друге. Коли підприємство є фактичним банкрутом і не має ресурсів, це відкриває шлях для запровадження державної гарантійної допомоги, що має повертати працівнику заборговану зарплату за рахунок механізму страхових внесків. Безперечно, тут слід використовувати механізм трудових спорів. При цьому людина повинна мати можливість не чекати дотацій від держави, а заробити хоча б на мінімальну пенсію.

Заробітна плата має бути такою, щоб людина могла оплатити абсолютно всі потреби, необхідні для її життєдіяльності, й нарешті інвестувати в українську економіку, будівництво житла, охорону здоров'я.

Третє. Сьогодні в ЗМІ обговорюється тема готовності нової влади виконати будь-які вимоги МВФ. Міністр соціалістики під час нашої зустрічі спростувала цю тезу, зазначивши, що наразі відбувається «зондування» Фондом готовності України сприйняти цей кредит. Але в ЗМІ високопосадовці заявляли про готовність безперечно виконання всіх вимог МВФ. ФПУ виступила категорично проти такої позиції. Зокрема, це стосується ціни на газ. Водночас постає запитання: чому проголошується відкритість, необхідність громадського контролю, публічного обговорення, але в даному разі цей принцип не діє? Вважаю, час дати відповідь суспільству на запитання, куди поділося національне багатство – газ вітчизняного видобутку. Яким чином певні клани, що сидять на газовій трубі або газових свердловинах, стають мільярдерами? І чому тоді треба підвищувати тарифи для населення? Можливо, непопулярні реформи й потрібні, але вони мають бути сприйняті суспільством, бути зрозумілими населенню України. Такою є принципова позиція Федерації профспілок України, і ми будемо обстоювати її на всіх рівнях».

ТЕТЯНА НІКІТІНА: «СТАН ОПЛАТИ ПРАЦІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ВКРАЙ НЕЗАДОВІЛЬНИМ»

Саме держава є сьогодні найбільшим порушником законодавства в сфері оплати праці. Про це заявила голова Профспілки працівників державних установ Тетяна Нікітіна.

Як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ, щодо бюджетної сфери в законі про оплату праці йдеться про те, що мінімальна ставка має бути на рівні мінімальної заробітної плати. Тетяна Нікітіна зазначила, що сьогодні в Україні мінімальна заробітна плата дорівнює 1218 грн, і перший тарифний розряд за Єдиною тарифною сіткою, що діє в бюджетній сфері, становить 852 грн, що, безумовно, є дискримінацією в оплаті праці.

Голова профспілки також наголосила на необхідності збереження робочих місць. Вона нагадала, що після «помаранчевої революції» 2004 року 50 тис. держслужбовців були звільнені. У 2010 році відбувся аналогічний процес. Галузева профспілка пропонує в зв'язку з цим провести розподіл посад на політичні й адміністративні. Це, на думку її голови, буде сприяти державному будівництву.

«Я розумію, що зараз у нас уряд реанімації і слід чекати непопулярних рішень та заходів, – сказала Тетяна Нікітіна. – Нас уже попередили, що ми маємо затягувати паски. Але це повинні зробити всі, і насамперед не бідні, а багаті. Ми вже неодноразово говорили про необхідність запровадження податку на розкіш. Звичайно, це питання дуже турбує всю бюджетну сферу».

Голова профспілки закликала відкрити соціальний діалог між урядом, роботодавцями та профспілками: «Люди на місяць стурбовані. Якщо вони втраять і робочі місця, і заробітну плату, то не можна гарантувати, що завтра не буде нового Майдану, на якому стоятимуть безробітні і голодні люди. Тому соціальний діалог потрібно налагоджувати з перших днів, тільки-но уряд розпочав виконувати свої обов'язки. Тому мене дуже турбує проект Закону України «Про скасування необґрунтованих пільг і привілеїв для членів Кабінету Міністрів України, народних депутатів України, суддів та державних службовців» № 4258 від 24.02.14, зареєстрований народним депутатом України Валерієм Мошенським».

Голова профспілки пояснила, що основними завданнями цього законопроекту, відповідно до статті 1, є, зокрема, відновлення соціальної справедливості, впорядкування пільг та привілеїв для осіб, уповноважених на виконання функцій держави, оптимізація видатків

Державного бюджету України на утримання державного апарату. Зазначеного пропонується досягти шляхом скасування надбавок, нарахувань та премій, особливих умов пенсійного забезпечення, в тому числі державним службовцям.

Як повідомила Тетяна Нікітіна, ЦК Профспілки працівників державних установ направив в. о. Президента України, Голові Верховної Ради України Олександр Турчинову лист, у якому йдеться: «На сьогодні рівень заробітної плати працівників державного управління, зокрема державних службовців середньої ланки (які складають 75% від їх загальної чисельності), є вкрай низьким. Протягом останніх років ЦК профспілки постійно звертався до уряду з цього приводу, однак оклади державних службовців взагалі не підвищувалися, навіть у відповідності із збільшенням розміру мінімальної заробітної плати в Україні й індексу інфляції». Голова профспілки навила окремі приклади та цифри. Станом на 1 січня 2014 року середня заробітна плата спеціалістів державної служби із стажем роботи до 15 років складає 1850 грн при середній заробітній платі в 3265 грн. При збільшенні мінімальної заробітної плати в Україні посадові оклади спеціалістів 5–7 категорій є такими ж, як у некваліфікованих працівників. Якщо говорити про ранг на районному рівні, то мінімальний тут становить 45 грн, максимальний – 70. Водночас, відповідно до Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції», який набрав чинності з 1 липня 2011 року, працівникам органів державного управління забороняється займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю, крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту.

Отже, на думку Тетяни Нікітіної, такі законопроекти мають дуже ретельно обговорюватися не тільки у Верховній Раді, а й серед громадськості, зокрема в галузевій профспілці: «Ми би чітко пояснили всі ті загрози, що існують у цьому документі для держслужбовців, стан оплати праці яких сьогодні є вкрай незадовільним, особливо низової та середньої ланки, а також звернули увагу на необхідність дотримання вимог статті 22 Конституції України та вирішення питання щодо поширення положень зазначеного законопроекту на категорію державних службовців».

ЧЕРНІГІВЩИНА | СОЦЗАХИСТ

СОЦІАЛЬНІ ПРОГРАМИ профкому Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя наближають профспілку до людей

Головним завданням профспілкового комітету Ніжинського державного університету у звітному періоді стала активна та ефективна робота щодо соціального захисту членів профспілки. На звітно-виборній конференції були визначені й деякі соціальні ініціативи профкому та окреслені шляхи їх реалізації.

Олексій ЛЕЙБЕРОВ

голова первинної профспілкової організації працівників Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя

На засіданнях профспілкового комітету було прийнято соціальні програми «Ветеран НДУ», «Молодь університету» та «Допоможемо разом...». Кожна програма має свої напрями реалізації та конкретні показники ефективності, про які варто сказати окремо.

Програма «Ветеран НДУ імені Миколи Гоголя» розрахована на всебічну підтримку ветеранів праці та працюючих пенсіонерів, яких лише серед професорсько-викладацького складу понад сто. Програма передбачає такі напрями роботи:

- співпраця з пенсійним фондом і відділом кадрів для оформлення пенсій;
- роз'яснювальна робота стосовно нового пенсійного законодавства;
- співпраця з радою ветеранів університету;
- активне залучення пенсіонерів до громадської роботи;
- матеріальна підтримка ветеранів. Щорічно на таку адресну допомогу з бюджету профорганізації виділяється 5-8 тис. грн;
- запровадження почесного звання «Заслужений працівник Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя», яким нагороджуються особи, що пропрацювали в університеті 30 і більше років. Статус почесного звання передбачає щорічну (довічну) матеріальну виплату в розмірі посадового окладу;
- організація культурно-масових, спортивних і розважальних

заходів з обов'язковим залученням ветеранів, а саме: привітання зі святами, концертні програми, зустрічі ветеранів зі студентами. На кошти профспілкового комітету у вересні 2013 року була відкрита та повністю оновлена експозиція університетського музею військової слави та відбулася зустріч із студентами історичного факультету, проводяться щорічні травневі зібрання дітей війни тощо;

– шефство над самотніми людьми, вшанування пам'яті померлих ветеранів та пенсіонерів.

Програма «Молодь університету» запроваджена з метою підтримки працюючої молоді навчального закладу та передбачає низку заходів, які спрямовані як на молодих науковців та викладачів, так і молоді із категорії співробітників (адміністративно-господарська частина, гараж, допоміжні працівники кафедр і факультетів). Профспілковий комітет періодично проводить зустрічі з молодими працівниками, на яких розглядаються питання юридично-правового захисту працюючої молоді, сприяє підтримці молодих сімей, допомагає вирішенню їхніх житлових питань через поселення в сімейний гуртожиток. У колективний договір були включені пункти, що передбачають безкоштовний друк монографій і дисертаційних досліджень для молодих науковців. Щороку проводиться конкурс «Молодий науковець року». Реалізація цієї програми дає конкретні результати: в університеті немає жодного праців-

ника віком до 35 років, який би не був членом профспілки.

Програма «Допоможемо разом...» виконується за активної підтримки адміністрації вишу, комісії із соціального захисту, депутатів міськради – викладачів та колишніх випускників університету. Магістральним напрямом цієї програми є максимальна опіка, з'ясування потреб та всебічна допомога працівникам, що належать до соціально незахищених категорій населення, як-от матері-одиначки, інваліди та ін. Виконуючи програму, профком плідно співпрацює з Фондами соцстрахування, міською лікарнею та іншими організаціями. Проводиться активна робота із роз'яснення норм законодавства щодо захисту соціальних стандартів. Опікується профком і питанням санаторно-курортного лікування (профспілка відшкодовує 30% вартості путівки) та матеріальною підтримкою співробітників у важких життєвих обставинах.

Досвід реалізації програм і позитивне ставлення до них членів профспілки дозволяє впевнено говорити про їх ефективність. Навіть у нинішніх умовах фінансової нестабільності первинна профорганізація працівників Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя не має наміру згорнути започатковані соціальні програми. У перспективі профком навіть планує розширити напрями роботи в рамках існуючих програм за рахунок залучення коштів благодійних організацій міста.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА | ВШАНУВАННЯ ГЕРОЇВ

ЗГАДАЛИ ПРО МИНУЛЕ

Валерій МАРЦЕНЮК

Хмельницька обл.

Стало доброю традицією у День виведення радянських військ з Афганістану вшанувати працівників Хмельницького вищого професійного училища № 25, які брали участь у бойових діях. Тож і цього року на учнівській лінійці вшанували заступника директора навчального закладу Олександра Іщенко та будівельника адміністративно-господарської частини Юрія Благодінова. Їх поважають у колективі як високопрофесійних працівників, щирих, добрих, порядних людей. Їхня ініціатива була обплана на військовий лихоліттям... Адміністрація та профспі-

кові комітети, директор, кандидат педагогічних наук, заслужений працівник освіти України Олег Гаврилюк, голова профспілки інженерно-педагогічних працівників Оксана Безінська, а також Наталія Пенделюк привітали воїнів-афганців із 25-річчям виведення військ з Афганістану і вручили їм цінні подарунки та квіти. Учні розповіли про бойовий шлях, який пройшли воїни в Афганістані (і разом з ними Олександр Володимирович та Юрій Анатолійович). Працівники та учні навчального закладу ставляться до них з повагою та шанують. А також пам'ятають про тих, хто поклав там свої голови. Олександр Іщенко поділився спогадами про виконання міжнародного обов'язку.

ЗАКАРПАТТЯ | НАРАДА

ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАВДАННЯ ПРОФСПІЛОК

На нараді голів обласних організацій галузевих профспілок, керівників підвідомчих організацій, працівників апарату облпрофради голова Закарпатської обласної ради профспілок Іван Король інформував профспілкових працівників про засідання Президії та Ради Федерації профспілок України, які відбулися у Києві.

Сергій БАРАНЧИКОВ

завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської обласної ради профспілок

Йшлося про кадрові зміни в керівництві ФПУ, поточну ситуацію в країні та завдання Федерації профспілок України на сучасному етапі. Серед них, зокрема, встановлення ділових робочих зв'язків із новосформованим урядом, прийняття узгоджених рішень з питань стабілізації роботи підприємств та соціально-трудової сфери на засадах, визначених чинною Генеральною угодою, налагодження взаємодії у сфері громадського контролю та розвитку громадянського суспільства з Координаційною радою

Євромайдану тощо. Іван Король зазначив, що від імені комендантів штабу Майдану, окремих народних депутатів членам Президії Федерації профспілок України, її членським організаціям, працівникам апарату та господарського управління ФПУ висловлено подяку за сприяння у наданні Будинку профспілок і Жовтневого палацу для забезпечення умов перебування учасників Майдану. У зверненні висловлено сподівання, що Федерація профспілок України й надалі гідно й ефективно обстоюватиме соціально-економічні права та інтереси трудівників, братиме активну участь у якісних перетвореннях у державі, розбудові громадянського та демократичного суспільства.

ЧЕРНІГІВЩИНА | ПРОФІЛАКТИЧНА РОБОТА

СТУДЕНТСТВО ДОЛУЧИЛОСЯ ДО БОРОТЬБИ З НАРКОМАНІЄЮ

1 березня в усьому світі відзначається Міжнародний день боротьби з наркоманією та наркобізнесом. За даними ООН, у світі понад 200 млн осіб мають залежність. В Україні налічується до 425 тисяч споживачів ін'єкційних наркотиків, третина з них – жінки. Більшість наркозалежних – це молоді люди у віці до 24 років, які, по суті, є гендономом нації. Як стверджують лікарі, наркоманія – це соціальна проблема, яку держава має вирішувати негайно.

Лариса ПОПОВИЧ

голова профкому студентів ДВНЗ «Чернігівський технікум транспорту та комп'ютерних технологій»

Профком студентів ДВНЗ «Чернігівський технікум транспорту та комп'ютерних технологій» не міг залишити осторонь цієї проблеми. Волонтери-активісти

профкому провели профілактичну роботу щодо боротьби з наркоманією та наркоторгівлею. Лекції, бесіди, роз'яснення в групах, антинаркотичні плакати та відеоролики у фойє технікуму – це той вклад, який могли зробити студенти для подолання такої болючої проблеми нашого часу.

СПІВЧУТТЯ

Правління Приватного акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів профспілок України «Укрпрофоздоровниця» глибоко сумує з приводу тяжкої втрати – смерті **Дубініна Василя Володимировича**, головного лікаря дочірнього підприємства «Санаторій «Поляна». Передчасна смерть Василя Володимировича – непоправна втрата для його рідних, близьких, друзів, колег. Світла пам'ять про нього назавжди залишиться у наших серцях.

**Raïsa
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Українська армія: чи готові ми до війни?

Від 1 березня Україна живе у стані підвищеної бойової готовності. Старший брат і північний сусід – Росія – стала потенційним ворогом для нашої держави. Російські військові без розпізнавальних знаків стягують до кордонів з нашою державою техніку, і теж без номерів та маркування. Та приховати лихі наміри воякам не вдається навіть за масками на обличчях. Вичікують, коли з Кремля надійде сигнал стріляти в українських солдатів. Щоб розпочати справжню війну, яка з локальної ризикує перерости в планетарну. Чи зможе міжнародна спільнота завадити російській агресії? Чи здатні ми оборонити себе і не втратити ні п'яді рідної землі? Над цим розмірковують на шпальтах видання військові експерти, політики, профспілкові лідери.

НЕВИПРАВДАНІ СПОДІВАННЯ

У мирний час ми нечасто замислювались над тим, наскільки потужними є наша армія і флот. Проголошення України в 2010 році «позаблокованою» державою мало б зумовити посилення безпеки країни, однак сталося якраз навпаки – знизило обороноздатність і рівень національної безпеки. Саме статус позаблокованої, нейтрального існування держави приспало пильність вищого керівництва Збройних Сил і держави загалом. Експерт військових програм Центру Разумкова Олексій Мельник свого часу говорив: «Будьмо реалістами: ймовірність загрози широкомасштабної агресії є настільки низькою, що готуватися до цього серйозно просто немає сенсу. Хто всерйоз може зараз говорити про можливість ведення війни з Росією?»

Фахівці з Міністерства оборони, а також набліжені до нього експерти переконували, що жодні серйозні протисто-

**За оцінками експертів,
українська армія щороку
потребує щонайменше
25–30 млрд грн для збереження
свого нинішнього
потенціалу.**

яння, які можуть вилитися у збройний конфлікт, Україні не загрожують, а тому панікувати, мовляв, не варто. Українці можуть почуватися безпечно, ніхто не має наміру на нас нападати, а міжнародні договори гарантують нам допомогу в разі потреби. Усі сподівання поклали на учасників Будапештського меморандуму, які в разі потреби придуть на допомогу. Ніхто не очікував, що саме один з підписантів історичного документа порушить рубежі України.

І тільки деякі фахівці прогнозували, що ейфорія довкола тиші недоречна.

Екс-командувач ВМС України, віце-адмірал у відставці Володимир Безкоровайний застерігав: «Сьогодні навколо України – тиша, але завтра ситуація може змінитися на 180 градусів. Ми не можемо прогнозувати, яку гру поведе Росія навколо Криму і Севастополя до 2017 року, але маємо бути до неї готовими. Тому ми бачимо, що в історичній перспективі тільки могутні Збройні Сили є надійним гарантом дружніх і братерських взаємовідносин і в регіональному, і в світовому вимірі. Збройні Сили України – єдиний гарант того, що нікому не спаде на думку нападати на сильну Україну, здатну на потужний опір».

Чимало військових експертів неодноразово порушували питання про необхідність зміцнення обороноздатності країни. Але на протигагу цим міркуванням публіці запускалися меседжі, що Україні ніхто не загрожує. Те, що 5–6 транспортних кораблів щорічно потрапляли до піратського полону, до уваги не бралися. Навіть те, що десятки українців по-

бували в заручниках, а деякі й донині перебувають у полоні. Ніхто всерйоз не уявляв перспективи, що на державному кордоні з'явиться ворожа армія, готова до нападу будь-якої миті. Відтак українське військо поволі перетворювалося на «купку озброєних людей». Член профільного парламентського комітету Валентин Зубов, може, дещо категорично стверджує: «Збройних Сил в Україні фактично не існує».

Провину за плачевне становище української армії експерти покладають на всіх президентів країни, оскільки ті недооцінювали важливість належного фінансування та модернізації ЗСУ. До того ж, кожна попередня програма реформування армії припиняла реалізовуватися щойно змінювався міністр оборони. На переконання фахівців, керівники держави особливо не переймалися питаннями армії, оскільки були відсутні прямі загрози виникнення збройних конфліктів та необхідність захищати збереження державності та території.

БОЄЗДАТНІ ЧАСТКОВО

На пряме запитання «Чи спроможна Україна відбити типовий сучасний повітряний удар високоточною зброєю?» військові експерти відповідають однозначно: «Ні, не спроможна!» Ситуація у Збройних Силах України напружена і загрозна. Її у жодному разі не можна залишати такою, як вона є. Впродовж останніх 20 років українське військо не отримувало нової техніки й озброєння,

Чисельність Збройних Сил України в 1990 році складала 780 тис. осіб, у 2000-му – 410 тис., 2010-му – 191 тис., 2012-му – 184 тис., а в 2017-му очікується її скорочення до 110 тис.

Колишній уряд з 84,5% коштів лише 10,5% спрямував на підготовку Збройних Сил, а 5% – на розвиток озброєння і військової техніки

тримаючись виключно на запасах, створених ще за радянських часів. Аналітики заявляють, що нині лише кожна п'ята одиниця зенітної ракетної техніки та кожен шостий літак здатні до участі в бойових діях. На практиці – вітчизняні Збройні Сили, з точки зору компонентів безздатності, є частково безздатними, оскільки фактично вся номенклатура їх озброєння та військової техніки є небоєздатною. Тобто фактично терміни її використання вже спливли, і наразі вона просто утримується героїчними зусиллями українських військових у відносно боездатному стані, наскільки це можливо.

Чому так сталося? Причин такого становища кілька, однак військові експерти вирізняють дві основні. Перша – морально-психологічний дух і бойова підготовка, друга – переозброєння, тобто наявність у армії нових систем озброєння. Що стосується першої, то тут більше оптимізму. І ми зараз спостерігаємо, що тільки завдяки героїзму й відвазі українських вояків вдається стримувати натиск «зелених чоловічків». Стосовно другої, то, на думку аналітиків, питання переозброєння перебуває в нульовій точці,

бо за роки незалежності українське військо не отримало жодної системи озброєння, яка мала б стратегічне значення для посилення обороноздатності. Відтак ми змушені покладатися виключно на дипломатію та гнучкість військово-політичного керівництва держави. Нинішній уряд в екстремому порядку виділив для солдатів і прикордонників Криму 125 млн гривень. Допомога потрібна, але запізнена. За два чи три дні, а то й тиждень українське військо не зможе підготуватися до повномасштабної війни. Проте, що вона не буде локальною, заявляють нині на всіх рівнях. У заяві Федерації роботодавців України йдеться: «Військовий конфлікт у Європі не буде локальним і не обмежиться лише нашим регіоном. Він неодмінно позначиться на політичній та економічній ситуації на всьому Європейському континенті й у цілому в світі. Найцінніше – людські життя. Які ми можемо, а тому зобов'язані врятувати».

Чи вдасться уникнути людських жертв, покаже час. На момент здавання номера в Криму стріляли лише попереджувальними...

ЯКА АРМІЯ ПОТРІБНА УКРАЇНІ?

Розмови про перехід на контрактну армію точаться не перший рік. Однак чи стане формальна зміна вивіски панацеєю від усіх армійських бід? Директор Центру досліджень армії, конверсії і роззброєння Валентин Бадрак стверджує: «Військо не стане могутнім, безздатним і мобільним, лише перейшовши з призову на контракт. Треба ще переозброїти його. Бо на сьогодні військові оперують переважно зброєю і технікою радянських часів та одиничними новітніми зразками. А провести масове переозброєння не дозволяє стан нинішньої економіки і незавершені розробки перших зразків вітчизняної новітньої техніки».

Більшість аналітиків уважають, що будь-яке реформування у Збройних Силах України має зводитися до того, щоб армія стала професійною. Не просто контрактною, а боездатною. Для цього треба зробити все, щоб там було цікаво і вигідно служити. Військовий експерт Сергій Згурець обурюється: «На сьогодні у нас контракт-

ник отримує 800 грн, молодший офіцер – майже 2300 грн, старший офіцер на рівні полковника – 3500 грн. Сума насправді дорівнює або зарплаті прибиральниці, або касира в супермаркеті. І ми хочемо, щоб така армія була ефективною та боездатною, професійною та контрактною? Давайте доберемо на цих 50 тис. контрактників ще 50 тис. людей за 800 грн і отримаємо таке лопменізоване військо. Така армія буде створювати більшу загрозу чи меншу? Думаю, що більшу».

Набрати контрактників на жебрацьку зарплату, за відсутності житла і соціальних гарантій буде непростю. Цей фах абсолютно не конкурентний на ринку праці. Тому не дивно, що заклики до переходу на контрактну армію, по суті, залишаються порожніми політичними заявами.

Потрібні радикальні зміни. Це розуміють військові. Треба, щоб це зрозуміли й політики. Інакше, кажуть експерти, українська армія ризикує надовго застрягти в наполовину професійному та не до кінця добровільному стані. Треба змінити саме ставлення до армії. Те, що ЗСУ ніколи не входили до числа напрямів пріоритетного фінансування, на практиці виявилось великою помилкою. Чинники насправді достеменно не знають, скільки коштуватиме Україні утримання реформованої, професійної та переозброєної армії. Кажуть, що дешевою вона точно не буде, але реальних цифр називати не наважуються.

Екс-міністр оборони, народний депутат України Анатолій Гриненко вважає, що нині в українську армію йдуть не за покликанням, а від цілковитої безнадії знайти своє місце на цивільному ринку праці. «Тільки-но покращиться ситуація в цивільному секторі праці, добровольців для армії бракуватиме. У контрактники мають йти ті, хто має поклик воїна. Контрактник повинен служити на полігоні, ходити в море, літати, а не підмітати плац».

Поки не зміниться ставлення до служби самих контрактників, а також ставлення до них офіцерів і військових чиновників, розраховувати на надійну боездатну армію – марна справа, стверджують військові фахівці. Бо попри національно-патріотичний настрій сучасних захисників держави, важко увяйти собі найманця, який за 100 доларів на місяць буде готовий жертвувати своїм життям, захищаючи мільйонерів.

У СУСІДІВ БЛИЗЬКИХ І ДАЛЕКИХ

Не зайве поцікавитись військовим досвідом колишніх країн Союзу і зарубіжних держав, аби за потреби скористатися ним. У сусідній Білорусі служба в армії має три форми. На строкову призивають юнаків у віці 18–29 років. Ті, хто має підстави для відстрочки, можуть проходити так звану службу в резерві. Упродовж трьох навчальних років такі особи зобов'язані брати участь у зборах, на які викликають працівників промислових підприємств.

А ще в Білорусі існує так звана альтернативна служба, щось на зразок контрактної. Прихильником контрактної армії є Казахстан. Ця країна планує завершити повний перехід на контрактну службу до 2016 року. Нині до армії вербують громадян від 19 до 35 років, які відслужили строкову службу чи пройшли навчання в військових кафедрах вузів. Перший контракт укладають терміном на три роки. Мінімальна зарплата солдата-контрактника в Казахстані

– 520 дол. Крім того, держава гарантує пільги з оплати навчання у вишах, а також безоплатне медичне обслуговування для членів родини. Зарплата рядового контрактника в армії Литви – близько 900 дол., рядового в польській армії – близько 1000 дол. А от середня зарплата рядового армії США не така вже й велика – 1300 дол. Але там є одна особливість: кожен застрахований на суму 400 тис. дол., які в разі його загибелі отримує родина. Якщо

солдат служить за межами свого штату, йому доплачують 300 дол. І ще додатково 200 на харчування. В іноземному легіоні Франції контрактник-рядовий перший рік служби отримує щомісяця 1040 євро. Якщо служить за межами Франції, 1400 євро. Нині професійні армії мають понад 50 держав, до яких належать як високорозвинені країни (США, Канада, Великобританія, Австралія, Японія), так і ті, що мають дещо нижчий економічний потен-

ціал (Індія, Пакистан, Нигерія, Філіппіни).

Майже 80 держав продовжують комплектувати свої збройні сили за призовом, певна кількість має змішану систему комплектування, а швейцарці, наприклад, залишаються прихильниками комплектування власних збройних сил за міліційним принципом, що передбачає загальний військовий обов'язок. Разом з тим у деяких країнах існує практика створення спеціальних військових.

НАВЧАННЯ

У ПОШУКАХ СОЦІАЛЬНИХ І МОРАЛЬНИХ РЕЗЕРВІВ

Ольга ЛОБАРЧУК

У новому році відбулося перше заняття постійно діючого семінару, започаткованого Львівською обласною організацією профспілки працівників освіти і науки багато років тому. Тут за участі працівників обласної організації, фахівців різних відомств і установ профактивісти з'ясовують актуальні чи спірні питання роботи, продиктовані поточними соціально-економічними та політичними проблемами в житті країни.

На односторонній сесії до зали Об'єднання профспілок Львівщини були запрошені керівники членських організацій вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації, професійно-технічних навчальних закладів, профлідери міських та районних освітніх організацій області. Родзинкою цих навчань є не лише здобуття теоретичних знань для повсякденної практичної роботи, а й активний діалог присутніх з лекторами, обмін досвідом, напрацювання пропозицій тощо.

Львівська обласна громадська організація освіти робить сьогодні акцент на мотивацію членства, кількісне зростання своїх лав. Заступник голови обласної організації Галина Долішня виступила перед активом з організаційних питань, проаналізувавши недоліки і здобутки в цій царині, проблеми в розширенні й оновленні профспілкових лав. Також вона звернула увагу на резерви поповнення членства в студентському середовищі, зокрема профтехучилищах. Мотивацією членства в профспілці учнів профліцеїв, училищ може бути профспілковий стаж, який згодом враховуватиметься і надаватиме певні пріоритети в отриманні та здешевленні путівок на відпочинок та лікування. Тим більше, що Львівська

обласна організація має свій пансіонат «Пролісок», галузеві бази відпочинку. Галина Мирославівна навела приклад діяльності оновленого складу профкому Львівського національного університету ім. Івана Франка, де останнім часом кількість спілчан зросла на понад 200 осіб.

У день занять профлідери районних та міських організацій голова обласної організації Марія Йейко не оминула нагоди запросити на діалог із своїм активом заступника Голови ФПУ Євгена Драг'ятого, який тоді перебував у Львові.

«Чому ми здеградували?» – поставив напередодні запитання Євген

Родзинкою таких навчань є не лише здобуття теоретичних знань для повсякденної практичної роботи, а й активний діалог присутніх з лекторами, обмін досвідом, напрацювання пропозицій тощо.

Михайлович, й сам відповів на нього: «Ми перестали по-справжньому захищати і поважати людину праці. Не просити, а вимагати від влади і роботодавця те, що законно, відсікати брехню, бачити і відкривати очі на «відкати», вивіз коштів за кордон, в офшори... В профспілках провести очищення і оновлення... Хочеш змінити щось у суспільстві, почни із себе. Профспілки – орган боротьби за соціальну справедливість і гідність людини в суспільстві, а це можливо тоді, коли людина праці буде юридично підкованою, коли пересічний спілчанин і профлі-

дер будуть відчувати підтримку і солідарне плече одне одного».

Жваве обговорення серед голів профкомів вишів викликало питання щодо проекту наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження норм часу для планування і обсягу навчальної роботи, переліку основних видів методичної, наукової, організаційної та виховної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників ВНЗ». У цьому документі йдеться про інтенсифікацію праці викладачів, тому тут важливі думка, досвід та пропозиції практиків.

Своїми міркуваннями, пропозиціями на семінарі поділилися голова проф-

комую викладачів Львівської політехніки Володимир Гайдук та заступник профлідера працівників національного університету ім. Івана Франка Юліан Бек.

Голови районних профорганізацій обмінялися думками з приводу оплати вчителями та пенсіонерами з їх числа комунальних послуг при доходах освітян у межах 900–1700 грн. Маємо в області район, який вже домігся надання відповідної пільги. А голова Золочівської районної організації профспілки працівників освіти і науки Людмила Бохна запропонувала механізм

звернення за цією соціальною пільгою. Колеги обмінялися думками та пропозиціями.

Також шлося про нову редакцію Положення про порядок розслідування нещасних випадків у навчальних закладах. На думку юриста, до складу таких комісій має входити представник профкому. А це, в свою чергу, диктує необхідність проведення навчання голів профкомів з метою правової освіченості.

Юристи обласної галузевої профспілки запропонували своєму активу схему контролю за формуванням місцевого бюджету і рухом коштів. На думку профлідера Дрогобицької та Яворіщини, це важливий момент в ефективній діяльності, підвищенні авторитету громадської організації.

На дівості колдоговору, встановленні в лютому – березні термінів проведення звітів щодо реалізації його положень наголосив у своєму виступі правовий інспектор обласної організації галузевої профспілки Мирон Малярчин.

Про фінансову дисципліну, нове у звітності профкомів розмовляли із своїм активом завідувачка фінансового відділу Ганна Березовська та спеціаліст відділу Леся Гевалат.

Загалом, на думку учасників постійно діючого семінару, правові діалоги, проведені для обох аудиторій, засвідчили поступ і поглиблення діловитості, практичну та теоретичну ефективність цієї форми профспілкового навчання і є фактором згуртування активу.

ПІДТРИМКА

БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА ПРОФСПІЛОК ЧЕРКАЩИНИ

Федерація профспілок Черкаської області та галузеві обласні профоб'єднання зібрали понад 70 тис. грн для надання допомоги сім'ям загиблих та постраждалим жителям Черкащини на Майдані.

Первинні профспілкові організації багатьох підприємств, організацій та установ області перерахували кошти на рахунок всеукраїнського Марафону «НЕБЕСНА СОТНЯ. ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ» для надання благодійної допомоги. Збір коштів продовжується.

Федерація профспілок Черкаської області

ПІДСУМКОВА КОЛЕГІЯ

ЗБЕРЕГТИ РІВЕНЬ КУЛЬТУРИ

Відбулася підсумкова колегія управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації щодо діяльності установ і закладів культури Прикарпаття в минулому році. Також було розглянуто основні напрями цього річної роботи. Особлива увага приділялась проведенню творчих звітів майстрів мистецтв області з нагоди відзначення 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка.

Сергій ЛІЗАНЧУК
Івано-Франківська обл.

Зокрема, на засіданні йшлося про те, що мережа закладів культури і мистецтв Івано-Франківщини нараховує 1552 об'єкти, зокрема в с. Тишківці Городенківського району після реконструкції запрацював Будинок культури, відкрито клубні установи в с. Старі Скоморохи і Руда Галицького та Рогатинського районів. В області збережено 3944 пам'ятки, з них 169 національного значення, функціонують 25 музеїв, у залах яких проведено понад 200 науково-просвітницьких заходів.

На утримання галузі «Культура і мистецтво» в минулому році використано понад 67 млн грн бюджетних асигнувань, а для придбання технічного обладнання, сценічних костюмів і організації культурно-освітньої роботи залучено кошти меценатів у сумі 954 тис. грн.

У 2013 році проведено огляди-конкурси закладів культури клубного типу та бібліотек в сільській місцевості, кращі з яких відзначені у різних номінаціях. Переможцями стали Будинок культури с. Отинія Коломийського та клуб с. Підгороддя Рогатинського районів. А в рамках конкурсу проєктів з розвитку активності громад чотири бібліотеки Городенківщини отримали 500 тис. грн на поліпшення матеріально-технічної бази та придбання нової літератури.

Члени галузевої профспілки, зокрема 300 клубних та бібліотечних працівників, 25 спеціалістів музейної справи та 168 викладачів дитячих музичних шкіл, упродовж минулого року навчалися на обласних курсах підвищення кваліфікації.

Також минулого року, який був оголошений роком дитячої творчості, організовано 12 обласних конкурсів для учнів музичних шкіл. Діти з багатодітних і малозабезпечених сімей здобувають мистецьку освіту в навчальних закладах безкоштовно. Як зазначалося на колегії, у 2014 році органи влади та профспілки спрямуватимуть зусилля на виконання регіональної цільової програми «Культура Івано-Франківщини» та Закону України «Про культуру», зокрема його статті 29 щодо переведення працівників культури на повні тарифні ставки.

ЮВІЛЕЙ

«ТВОЇ РЯДОВІ, ЗАЛІЗНИЦЯ!»

Наталія КОСОВСЬКА
інженер групи техдокументації
дистанції сигналізації та зв'язку
Одеса-Сортувальна

Нещодавно відсвяткувала свій ювілей та 40-річчя безперервного трудового стажу на Одеській залізниці електромеханік Тамара Ісааківна Беспалова.

Тамара Ісааківна – уродженка смт Плетений Ташлик Кіровоградської області. У 1973 році, після закінчення Київського електромеханічного технікуму залізничного транспорту ім. М. Островського, здобула кваліфікацію технік-електрик і як молодий спеціаліст була направлена на роботу до Одеської залізниці. Тож із серпня 1973 року й до сьогодні Тамара Беспалова працює на дистанції сигналізації та зв'язку Одеса-Сортувальна.

Усе життя трудівниці пов'язане із залізницею. Електромонтер, електромеханік СЦБ – на цих посадах незмінно на одному місці й сум-

лінно пропрацювала вже понад 40 років. Тамара Ісааківна ремонтує реле та блоки СЦБ набірної та виконавчої груп, і за всі роки не трапилося жодного випадку відмови приладу з її вини. Саме завдяки таким звичайним рядовим співробітникам нашої дистанції тримається Одеська залізниця. Щодня електромеханік Тамара Беспалова на своєму робочому місці ремонтує та регулює реле і блоки, тож пристрої СЦБ працюють нормально, забезпечуючи без-

пеку руху потягів. Черговий по станції готує маршрут прийому потягу, натискає кнопку та відкриває сигнал, на вхідному сигналі станції вмикається зелений вогонь, машиніст керує потягом, і пасажири, які їдуть у ньому, можуть бути впевнені, що без запізнення дістануться пункту свого призначення завдяки безперебійній роботі приладів.

Тамара Ісааківна передає свій великий досвід молодим співробітникам, вона дуже любить свою роботу та рідний трудовий колектив. У вільний від роботи час читає, займається рукоділ-

Черговий по станції готує маршрут прийому потягу, натискає кнопку та відкриває сигнал, на вхідному сигналі станції вмикається зелений вогонь, машиніст керує потягом, і пасажири, які їдуть у ньому, можуть бути впевнені, що без запізнення дістануться пункту свого призначення завдяки безперебійній роботі приладів.

лям, слухає музику, полюбляє працювати на дачі, мандрувати, захоплюється народною медициною (лікарськими травами).

На роботі зустріла й свою долю та справжнє кохання. Чоловік Павло Олегович Беспалов – старший механік Пересипської бригади СЦБ. Живе подружжя в мирі, дружбі, повазі, розумінні та злагоді ось уже більше 38 років, виростили та виховали двох чудових доньок, а нині допомагають доньці виховувати онука Владика. Тамара Ісааківна – активний член профспілки, разом із чоловіком не пропускають жодної поїздки, організованої профспілковим комітетом нашої дистанції: в ліс по гриби, до зоопарку м. Миколаєва, Карпат та Криму, театру, кіно, на футбол тощо. А ще вона гарна господиня, дуже смачно готує, випікає кулінарні шедеври. Її вміння і талант кухаря передалися онукові, який наразі навчається в кулінарному училищі.

У повсякденному житті наша Тамара є простою, скромною, доброю людиною та дуже душевною жінкою. Якщо когось із працівників дистанції спіткало горе, неприємності або просто життєві негаразди, вона першою запропонує та надасть посильну допомогу.

Працюючи на Одеській залізниці понад 33 роки, спілкуючись із тисячами різних людей, таку добру та щирю людину, як Тамара Ісааківна зустрічає вперше. І якби був на залізниці орден «Душа дистанції», то його по праву слід було б вручити електромеханіку Тамарі Ісааківні Беспаловій, яка гідна цієї високої нагороди.

Співробітники КПУ СЦБ, керівництво та профспілковий комітет дистанції сигналізації та зв'язку Одеса-Сортувальна вітають колегу з ювілеєм та бажають їй удачі на життєвому та трудовому шляху, міцного здоров'я, сімейного щастя та затишку.

40 РОКІВ
СВОГО
ЖИТТЯ ТАМАРА
БЕСПАЛОВА ПРИСВЯ-
ТИЛА РОБОТІ НА
ОДЕСЬКІЙ ЗАЛІЗНИЦІ

ТВі телеканал

12.00
ВАЖЛИВІ ФАКТИ
ПРО УКРАЇНУ ТА СВІТ

15.00
АКТУАЛЬНІ ТЕМИ
З ПЕРШОДЖЕРЕЛ

СЬОГОДНІ
інформаційна програма

18.00
ОБ'ЄКТИВНО
З ЦЕНТРУ ПОДІЙ

21.00
РЕТРОСПЕКТИВА
ДНЯ

НОВИНИ 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ

Лідерів Національної Ради України з питань телебачення і радіомовлення І.Ф.УГОДА М.№ 14.12.04 р. ТОВ «ТВі», ІТРС

Твій інформаційний простір

ФІНАНСИ | ВИПЛАТА НАДБАВОК ЗА СТАЖ РОБОТИ

ДОПЛАТА ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ БІБЛІОТЕКАРЯМ

? Якими документами регулюється порядок виплати доплат за вислугу років працівникам бібліотек?

Відповідно до Порядку виплати доплати за вислугу років працівникам державних і комунальних бібліотек, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.2005 № 84 (зі змінами та доповненнями) доплата за вислугу років установлюється працівникам державних і комунальних бібліотек (публічних, спеціальних і спеціалізованих) залежно від стажу роботи в такому розмірі: понад 3 роки – 10%; понад 10 років – 20%; понад 20 років – 30%.

Доплата за вислугу років виплачується щомісяця працівникам державних і комунальних бібліотек, які провадять культурну, освітню, інформаційну, науково-дослідну, методичну діяльність, згідно з Переліком, окрім тих, що мають право на виплату надбавки (доплати) за стаж роботи (вислугу років) на інших підставах.

До Переліку посад працівників державних і комунальних бібліотек, які провадять культурну, освітню, інформаційну, науково-дослідну, методичну діяльність, належать:

- генеральний директор, директор (завідувач) бібліотеки (філії), централізованої бібліотечної системи, їхні заступники;
- учений секретар;
- начальник (завідуючий) відділу (сектором) з основних видів діяльності, їхні заступники;
- головний науковий співробітник;
- провідний науковий співробітник;

- старший науковий співробітник;
- науковий співробітник;
- молодший науковий співробітник;
- головні: бібліотекар, бібліограф, методист;
- провідні: бібліотекар, бібліограф, методист, редактор, художник, соціолог, психолог;
- бібліотекар, бібліограф, методист, редактор, художник, соціолог, психолог усіх категорій;
- бібліотекар, бібліограф, методист, редактор, художник, соціолог, психолог;
- реставратор архівних та бібліотечних матеріалів.

До стажу роботи, що дає право на встановлення доплати за вислугу років, зараховується:

- час роботи в бібліотеках України, колишнього Союзу РСР на зазначених у переліку посадах;
- відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а у разі, коли дитина потребує домашнього догляду, – додаткова відпустка без збереження заробітної плати тривалістю, визначеною медичним висновком, але не більше ніж до досягнення дитиною шестирічного віку;
- час, відведений на підвищення кваліфікації з відривом від роботи, якщо працівник до і після періоду підвищення кваліфікації працював у бібліотеці;

- строкова військова служба, якщо працівник до призову на військову службу працював у бібліотеці та протягом трьох місяців після звільнення з військової служби (без урахування часу проїзду на постійне місце проживання) був прийнятий на роботу в бібліотеку;
- час, коли працівник фактично не працював, але за ним згідно із зако-

нодавством зберігалось місце роботи (посада) та заробітна плата повністю або частково (у тому числі час оплачуваного вимушеного прогулу, спричиненого незаконним звільненням або переведенням на іншу роботу). Документом для визначення стажу роботи, який дає право на одер-

жаний дає право на її отримання. Нарахування та виплата доплати проводиться щомісяця за фактично відпрацьований час у межах коштів, передбачених на оплату праці за основним місцем роботи. Особам, які працюють за сумісництвом, зазначена доплата не виплачується.

Доплата виплачується працівникам бібліотек із дня прийняття на роботу у разі наявності стажу, який дає право на її одержання. Нарахування та виплата доплати проводяться щомісяця за фактично відпрацьований час у межах коштів, передбачених на оплату праці за основним місцем роботи.

жання доплати за вислугу років, є трудова книжка та інший документ, що відповідно до законодавства підтверджують наявність стажу роботи. Доплата за вислугу років обчислюється з посадового окладу без урахування інших надбавок і доплат. Доплата виплачується працівникам бібліотек із дня прийняття на роботу у разі наявності стажу,

у разі коли працівник тимчасово заміщує відсутнього працівника, доплата за вислугу років обчислюється з посадового окладу за основною посадою (місцем роботи). Працівникам, у яких право на одержання або підвищення розміру доплати за вислугу років виникло протягом календарного місяця, доплата встановлюється з початку наступного місяця.

ДОПОМОГА

ЯКЩО ВИ ДОГЛЯДАЛИ ЗА ІНВАЛІДОМ

? Чи зараховується до страхового стажу для призначення пенсії період догляду за інвалідом I групи?

Як повідомляє Пенсійний фонд України, час догляду за інвалідом I групи у період до 01.01.2005 року зараховується до страхового стажу при призначенні пенсії на підставі акту обстеження фактичних обставин здійснення догляду, що його складають місцеві органи ПФ за відомостей, одержаних від органів управління житловим фондом, сільських, селищних Рад народних депутатів, опитування осіб, за якими здійснюється догляд, та їхніх сусідів, інших даних. Це передбачено Порядком підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 № 637. Час такого догляду після 01.01.2005 року зараховується до страхового стажу за умови отримання допомоги (компенсації) по догляду за інвалідом I групи – за даними, що містяться в системі персоналізованого обліку.

ТЕРМІНИ

СТРОКИ ЗБЕРІГАННЯ ПЕНСІЙНИХ СПРАВ

? Скільки років зберігається пенсійна справа після смерті пенсіонера?

Відповідно до п. 680 Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затвердженого наказом Міністерства юстиції України 12.04.2012 № 578/5, зареєстрованого в Мінюсті 17.04.2012 р. за № 571/20884, строк зберігання пенсійних справ (заяви, довідки, висновки лікарів, медико-соціальної експертної комісії; протоколи про призначення пенсії; довідки про зарплату, трудовий стаж тощо) становить 25 років після припинення виплати пенсії.

ОБСТАВИНИ

ПОНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ВИПЛАТ

? Я пенсіонерка, хочу переїхати до сина в Одесу. Як я зможу там отримувати пенсію?

У разі переїзду на постійне або тимчасове проживання в інше місце пенсіонер за новим місцем проживання (реєстрації) подає до органу, що призначає пенсію, заяву на запит пенсійної справи. До заяви неодмінно додаються документи, що підтверджують проживання за адресою, яку зазначено у заяві.

Орган Пенсійного фонду за новим місцем проживання протягом п'яти днів із дня отримання заяви надсилає запит про витребування пенсійної справи до органу ПФ попереднього місця проживання пенсіонера.

Особа, яка звертається за пенсією (незалежно від виду пенсії), має пред'явити паспорт (або інший документ, що засвідчує особу, місце її проживання (реєстрації) та вік).

ГАРАНТІЇ

ЧИ ВХОДИТЬ ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ НА БІРЖІ ПРАЦІ ДО СТРАХОВОГО СТАЖУ?

? Чи враховується період перебування на обліку в центрі зайнятості із виплатою допомоги під час розрахунку стажу для оформлення пенсії?

Так, враховується. Відповідно до статті 24 Закону

України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» страховий стаж – період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові вне-

ски в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок. Період, протягом якого особа, яка підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню на виплату безробіття, отримувала допомогу по безро-

біттю (крім одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності) та матеріальну допомогу в період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації, включається до страхового стажу.

У першому ряду із вінком ідуть ті, хто брав активну участь у Євромайдані

Цей пам'ятник встановлено біля КМДА

200-й день народження

Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»
Фото автора

9 березня Україна відзначила 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка. У парку ім. Т. Шевченка відбулася церемонія покладання квітів за участю офіційних осіб та представників громадськості. Людей збиралося чимало, та більш за все засмутило те, що дійство ледь не перетворилося на агітацію партій. Серед великої кількості прапорів найменше було державних стягів, та після закликів майже всі політичні прапори згорнули. Мітинг пройшов доволі спокійно та невимушено. Після завершення церемонії покладання квітів на майдані Незалежності відбувся концерт за участю різноманітних гуртів та ансамблів. Викликала захоплення і цікавість усіх присутніх скульптура Кобзаря, яку виготовляли впродовж трьох років із 200-річної осики.

Шевченко серед людей

Колона людей, які приїхали підтримати Україну та вшанувати пам'ять великого сина українського народу

Охочих активно відпочити виявилось чимало, декому навіть старість не завадила

І РИБКАМ КОРИСТЬ, І ЛЮДЯМ РАДІСТЬ

Коли люди мислять нестандартно, то в їхньому креативі часом і

з'являється те, що ми називаємо геніальною простотою. Такі люди є, звісно, в кожній країні й у кожному місті. Інша річ, що не завжди вони мають реальну можливість здійснити свій творчий задум, дістати дозвіл «вищих начальників». Та коли всі зацікавлені сторони налаштовані на позитив, ідея справджується. І ось, виявляється, в різних містах і різних країнах люди додумалися

влаштувати акваріуми у... телефонних будках. Приміром, у батьківщині відомого акваріумного дизайнера, письменника й фотографа Такасі Аmano, повідомляє myaquacub.ru, з'явився таке диво: звичайнісінька телефонна будка, всередині якої плавають живі й жваві золоті рибки. Проекту активно посприяли учасники арт-групи Kingyubi, які побачили, що із зростанням сучасних технологій звичайні телефони-автомати перетворилися

на архаїку, більше не є популярними, бо кожен мешканець принаймні Токіо має мобільний телефон. Тож і перетворили застарілий урбаністичний символ на акваріум. Забезпечили будку абсолютно всім необхідним спорядженням для життєдіяльності золотавих мешканців – є аерація, фільтрація, спеціальний кран для заміни води. Люди – в захваті! Причому не лише туристи, а й самі токійці. А художник Бенедетто Буфаліно та

дизайнер Бенуа Дезельє і собі взяли «вилкувати» мешканців великих міст від байдужості. Їхня перша будка-акваріум з'явилася ще 2007 року, розповідає phenomenonsofhistory.com. З того часу проект набув розвитку й великим запитаний у багатьох країнах світу, зокрема Франції, Бельгії, на острові Маврикій. Але найефектнішою вважається телефонна будка-акваріум у м. Дарем на північному сході Англії.

ДЖЕРЕЛА КОБЗАРЕВІ

ТАМ, ДЕ МАЛА БАТЬКІВЩИНА

На Черкащині ще 1992 року створено державний історико-культурний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка». Його територія включає сукупність пам'яток сіл Шевченкове, Будище, Моринці, Вільшана. Хата-музей Шевченка (реконструкція) розташована саме в селі Шевченкове, яке колись називалося Кирилівка, точніше – Керелівка. Тарас Григорович жив тут у 1815–1829 роках. Ця земля, як відомо, родині Шевченка не належала. У 1816 році Яким Бойко викупив у керелівського селянина Тетерюкова стару хату для свого зятя Григорія Шевченка, тут і зростав малий Тарас. Хата стояла на краю села, пише dymba.net/ru, вона була благодення, під солом'яною стріхою з чорним димарем, хіба що «околя» побілено. Переда хатою красувалася чудовий квітник старшої сестри Тараса Катерини, а біля воріт росла стара розлога верба із засохлою верхівкою. Далі був сад, крізь нього вела стежина до сінокошу, а за ним – струмок, оточений вербами та кущами калини. В ньому малий Тарас купався, спав у садочку. Батьки працювали на барщині, а хлопчика доглядала сестра Катерина, яка була старша за нього на 8 років. Тарасові було лише 9, коли померла його мати (її дівоче прізвище Бойко, походила з прикарпатських бойків), а в 11 років він втратив батька. Господарство успадкував старший брат Тараса Григоровича Микита, проте родинна хата ще в XIX столітті розвалилася.

У збереженні для нащадків малої батьківщини Тараса Шевченка чималу роль відіграла ініціатива місцевого фельдшера на прізвище Нетесюк, який на початку XX століття разом з організованою ним групою селян, попри всі заборони з боку влади, свято оберігав цей куточок у пам'ять про великого поета. З ініціативи саме цієї групи 1908 року було встановлено перший в Україні пам'ятник Великому Кобзареві у вигляді меморіальної дошки з написом «Тут була хата Тараса Григоровича Шевченка». Для неї селяни відвели спеціальне місце посеред квітника. Потім пам'ятну дошку було замінено на гіпсовий бюст. У 1917 році бюст замінили на невеличкий пам'ятник, де Кобзаря було зображено в кожусі (стало далі традиційним). А 1927-го на цьому ж постаменті встановили новий бюст поета, що його виготовив звенигородський скульптор Каленик Терещенко. Що ж до музею Тараса Шевченка, то його почали облаштовувати 1935 року, а відкриття приурочили до 125-ї річниці з дня народження Великому Кобзарю. Нині до складу Національного (2006) історико-культурного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» входить понад 40 об'єктів культурної спадщини, а музейний фонд налічує не менше 7800 експонатів.

МОНМАРТР | ЗАГАДКОВИЙ І БЛИЗЬКИЙ

РОМАН ІЗ... ПАГОРБОМ

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

«Ну, звісно ж, до Парижа!» – так вирішує своє ближче майбутнє героїні повісті Леоніда Філатова «Свобода або смерть», інтелігент-дисидент Толік Парамонов, коли йому надають можливість обрати будь-яке місце для виїзду за кордон. Здивував! Рішення цілком стандартне, бо майже кожен мріє хоча б раз у житті відвідати це місто романтиків і закоханих, що неухильно вабить, кличе, нагадує й натякає, хвилює й обіцяє безліч незабутніх вражень!

А коли так, то й назва «Монмартр» багато про що промовляє: богемна мекка, де навіть повітря настояне на розкутості, творчості, інтелекті, політності... Мабуть, передусім уявляємо площу Тертр, такий собі п'ятачок із столиками кав'ярень та нескінченними рядами художників, котрі виставили на огляд свої роботи й тут же малюють і продають картини. Це характерний монмартрський «бренд», якому сама історія не дає згасати, – щось на кшталт частини київської вулиці Володимирської та Андріївського узвозу.

А коли на початку 2000-х на широкій екран вийшов фільм «Амелі» з чарівною Одрі Тату в головній ролі, старовинний паризький пагорб ніби ще вище піднісся на новій хвилі популярності: натовп туристів багаторазово примножився, адже ті куточки Монмартру, що ввійшли до стрічки, існують насправді! Приміром, кав'ярня, де працювала Амелі Пулен, – «Два млини», що взагалі стала «штаб-квартирою» шанувальників фільму, й овочева крамничка, й невеличкий зелений садочок, і дім «мсьє Алі», бакалійника з вулиці Труа Фрер (Три брати), який зовсім не вигаданий і після виходу фільму навіть поновив огорожу (happy-lark.ru).

Отже, Монмартр – це назва найвищої точки французької столиці, пагорба заввишки 130 м на півночі Парижа, а також давньоримського поселення.

З 1860 року Монмартр став частиною міста й дав назву одному з муніципальних округів (parisweb.ru), зберігши й старовинні вітрячки, й виноградники, й річечки. За звичкою, це місце й далі називають Пагорбом – хоча Монмартр (фр. Montmartre) перекладається, як Гора мучеників. Зрештою, походження назви досі точно не відоме: чи то на честь римського бога вішні Марса (Марсів пагорб), чи на вшанування святого мученика Діонісія

happy-lark.ru), Монмартр однаково лишається носієм відчутної старовинної автентики та неперевершеної атмосфери концентрованої присутності творчого й розумового генія минулих століть.

Туристи йдуть сюди вдень і вночі. На самісінькій вершині – перлина Монмартру, велична базиліка Сакре-Кер (базиліка Святого Серця Христового). А ось вулиця Лепік, прокладена ще Наполеоном, колись називалася

Його чарівність невловима й непередавана. Це найбільш «паризький» квартал столиці.

Паризького (Пагорб святого мученика). Діонісій був першим єпископом у Парижі, якого за поширення християнства в Європі жорстоко страчено 272 року на вершині (до речі, французько-італійське слово «пагорб» і «гора» пишуться по-різному, але вимовляються дуже схоже, а все-таки в сучасному написанні читаємо саме «гора»).

Тож насправді яким би на сьогодні осушеним, індустріалізованим та комерціалізованим не був Монмартр, скільки тисяч різномовних туристів не заповнювали б його вулички й площі, якими послужливими та вигадливими не були б різного роду монмартрські підприємці (тут з'явилися меню всіма мовами світу, зокрема не надто охайні написи біля маленьких кав'ярень «Мы гаврим па русска»,

Імператорська, тут жив Вінсент ван Гог із своїм братом Тео. На вулиці Мон-Сені мешкав Гектор Берліоз, який безмежно кохав двох жінок – актрису Харієт Смітсон та співачку-італійку Марію Речо. Він заповів поховати його на Монмартрі між їхніми могилами. І до слова, місцевий цвинтар – справжній пантеон, адже тут упокоєні фізик Ампер, Дюма-молодший, Гейне, Стендаль, Оффенбах, брати Гонкурі, Дега, Даліда... Пам'ятник славетній французькій актрисі й співачці встановлено теж на Монмартрі, на площі її імені (place Dalida).

Найстаріша місцева вуличка – Сен-Рюстік – зберегла всю свою старовинність: кам'яна бруківка, стічні канали... Тут розташовано славетний ресторан «Будьмо як удома», де часто зустрічалися Сезанн, Модільяні, Тулуз-Лотрек, Моне, Золя...

Рухаючись від площі Пігаль на захід, можна дістатися відомого на весь світ кабаре «Мулен Руж» («Червоний млин»). Кожен вечір розпочинається тут із славетного шоу «Феєрія» з легендарним френч-канканом. У шоу беруть участь, пише В. Саркіна (happy-lark.ru), мінімум сотня артистів, за півтори години вони змінюють близько тисячі костюмів. Саме тут розміщено безсмертні твори Анрі де Тулуз-Лотрека, якими так пишався «Мулен Руж», і саме тут свого часу відкривали талант Едіт Піаф, Іва Монтана, Моріса Шевальє, виступали Френк Сінатра, Лайза Мінеллі, Елтон Джон...

ПАМ'ЯТНИК МАРСЕЛЮ ЕМЕ

На одній з невеликих площ Монмартру встановлено оригінальний пам'ятник письменникові Марселю Еме на честь його однойменного твору – «Людина, що проходить крізь стіну» (trip-guide.ru). Герой роману мав таку властивість, і вона дозволяла йому навідуватися до коханої жінки, яку ув'язнив її чоловік. Однак скульптурі надано портретної схожості з письменником!

Автор цього твору – славетний французький актор Жан Марє, який був також талановитим скульптором, а ще – давнім другом Марселя Еме. Екскурсоводи не забувають нагадати туристам, що потиснути руку бронзовому Марселю вважається добрим знаком: це невідмінно подарує успіх у справах та здійснення бажань.

СПОРТ

Й ОДИН У ПОЛІ ВОЇН

Під час урочистої церемонії відкриття XI зимових Паралімпійських ігор в Сочі глядачі шквалом оплесківали єдиного представника України, який взяв участь у «параді збірних». Прикметно, що більшість присутніх після появи на стадіоні «Фішт» самотнього українця навіть встали. Зважаючи, що міжнародні спортивні організації забороняють під час масових заходів будь-які політичні акції, наша команда на знак протесту проти агресії Росії проти України вирішила делегувати на церемонію відкриття лише прапороносця збірної біатлоніста Михайла Ткаченка.

А загалом на Паралімпіаду в Сочі прибув 31 делегат від України – 23 паралімпійці (15 чоловіків і 8 жінок) і 8 спортсменів-лідерів, які допомагають інвалідам на дистанції підказками.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА | ФІНИШУВАВ ЧЕМПІОНАТ СВІТУ «ПІД ДАХОМ»

ТРИ МЕДАЛІ ІЗ СОПОТА

У польському Сопоті проходив чемпіонат світу з легкої атлетики в закритому приміщенні. Збірна України, виборовши три нагороди – одну срібну і дві бронзові, поділила шосте місце за загальним числом медалей і посіла 19-те в командному заліку.

Володимир ПОЛІТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Срібна медалістка ЧС-2014 Ольга Саладуха
Фото Валерія Білокриля, ФЛАУ

Українська делегація складалася з 20 спортсменів, повний перелік яких «ПВ» уже запропонує своїм читачам. А медалі здобули багатоборка Аліна Федорова, Ольга Саладуха в потрійному стрибку та Андрій Проценко в стрибках у висоту.

Аліна Федорова першою серед наших спортсменів зійшла на п'єдестал пошани, виграла бронзову медаль у перший же день змагань. За сумою всіх видів вона набрала 4724 очки, пропустивши вперед лише голландку Надін Броерсен і канадку Бріанн Тісен-Ітон. Аліна почала змагання з особистого рекорду на 60-метровці з бар'єрами – 8,52 с, після чого в секторі для стрибків у висоту

злетіла на 1,84 м, штовхнула ядро на 15,05 м, стрибнула в довжину на 6,26 м і пододала 800 м за 2.15,31 хв.

«Ця нагорода взагалі далася дуже кращих. Я завжди збираюсь на змагання з метою когось обігнати, зосередитися, налаштуватися, а тут я тільки сиділа й тамувала в собі втому і симптоми грипу. Дякую Господу за те, що дав мені цю «бронзу». Але якби не хвороба, місце, напевно, було б ще вищим», – зазначила наша медалістка після закінчення змагань, а також повідомила, що при-

свячує цей результат пам'яті свого першого тренера Миколи Семеновича Новосолова.

Срібну нагороду до скарбнички національної збірної поклала Ольга Саладуха. Українка лише одним сантиметром поступилася росіянка Катерині Коневій (14,45 м проти 14,46 м), тому, звичайно, була не зовсім задоволена таким розвитком подій. «Не буду приховувати, що їхала за «золотом» і національним рекордом, – цитує Ольгу офіційний сайт ФЛАУ. – Була готова показати високий результат, але не вдалося впоратися з помостом». Утім, Ольга все ж може занести виступ у Сопоті до свого активу. Адже чемпіонату світу в приміщеннях залишалися єдиним турніром, де в неї досі не було медалей. Тепер цю прогалину закрито.

А заключну нагороду для нашої команди завоював стрибун у висоту Андрій Проценко. У Польщі наш спортсмен з першої ж спроби подолав медальні 2,36 м, які до того ж стали його особистим рекордом (попереднє досягнення було 2,33 м). Наступну висоту (2,38 м) Андрій не здолав, натомість вона підкорилася катарцю Мутазу Есса Баршиму й росіянину Івану Ухову, які й випередили нашого спортсмена в підсумковому протоколі.

У підсумку, збірна України поділила шосте місце за загальним числом медалей і посіла 19-ту сходинку в командному заліку світової першості. А очолили список кращих спортсменів США, в активі яких 8 золотих, дві срібні та дві бронзові нагороди.

коротко

ТЕНІС

ДОЛГОПІЛОВ ЗДОЛАВ НАДАЛЯ

Перша ракетка України Олександр Долгополов (31-й номер у рейтингу АТР) на турнірі Серії Мастерс в Індіан-Уеллсі (США) у третьому колі здолав лідера світового тенісу іспанця Рафаеля Надаля.

Українець не дозволив опонентові відстояти звання торішнього триумфатора турніру. У трисетовому поєдинку наш співвітчизник вивірив перемогу на тай-брейку у вирішальній партії – 6:3, 3:6, 7:6 (7:5)!

У першому сеті тенісисти обмінялися кількома втратами своїх подач, але Олександрові вдалося виграти на одну більше. У другому лідер світового рейтингу ні на мить не дозволив поставити під

сумнів свою позицію на вершівці планетарної тенісної ієрархії. У вирішальному сеті Долгополов повів у рахунок і навіть подавав на матч, але не впорався із психологічним тиском (із свого боку, Надаль діяв відмінно). Тож долю перемоги двоюбою довелося з'ясувати на тай-брейку, де переможцем виступив представник України. Зазначимо, що це перша перемога Олександра над лідером світового рейтингу.

ФУТБОЛ | ПОНОВЛЮЮТЬСЯ ІГРИ ПРЕМ'ЄР-ЛІГИ

СТАРТУЄ ВЕСНЯНА ЧАСТИНА ЧЕМПІОНАТУ

Минулого тижня у Будинку футболу відбулась нарада щодо вирішення питання відновлення матчів чемпіонату України з футболу й організації створення оновленого календаря змагань Прем'єр-ліги. Було вирішено, що весняна частина змагань сезону 2013–2014 років стартуватиме 15 березня.

Володимир ПОЛІТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Участь у спільному заході взяли міністр молоді та спорту України Дмитро Булатов, президент Федерації футболу України Анатолій Коньков, перший віце-президент ФФУ Анатолій Полов, представники Комітету професіонального футболу Фе-

дерации футболу України, дирекції Прем'єр-ліги, керівники футбольних клубів Прем'єр-ліги за участю представників Міністерства внутрішніх справ та Служби безпеки України. Учасники наради заслухали рекомендації представників МВС та СБУ щодо проведення матчів Прем'єр-ліги в контексті можливостей забезпечення охорони правопорядку на стадіонах. Представники клу-

бів висловили одностайну думку, що матчів чемпіонату України необхідно розпочати якнайшоріше, залучивши при цьому соціальні резерви з «ультра» футбольних клубів для охорони громадського порядку на стадіонах. Представники Прем'єр-ліги наголосили на готовності розробити найближчим часом новий проект Календаря футбольних змагань. Більшість клубів та Виконком ФФУ затвердили план-календар весняної частини, згідно з яким чемпіонат України поновлюється матчами 21-го туру. Прем'єр-ліга пристала на клопотання СК «Таврія» щодо проведення матчу 21-го туру чемпіонату «Таврія» – «Динамо» на стадіоні НСК «Олімпійський» у столиці

в зв'язку з неможливістю забезпечити безпеку його учасникам на стадіоні «Локомотив» у м. Сімферополі. Крім того, нагадаємо, що через виключення із змагань столичного «Арсеналу» в матчах туру не братиме участі одеський «Чорноморець». Тож найближчими вихідними вболівальники найпопулярнішої у світі гри стануть свідками матчів:

15 березня (субота)
«Металург» (Д) – «Іллічівець»
«Карпати» – «Волинь»
«Дніпро» – «Севастополь»

16 березня (неділя)
«Ворскла» – «Зоря»
«Металург» (З) – «Шахтар»
«Металіст» – «Говерла»
«Таврія» – «Динамо»

БОКС

«ОТАМАНИ» ВИЙШЛИ В ЛІДЕРИ

У завершальному матчі групового етапу Всесвітньої серії боксу «Українські отамани» на виїзді здобули перемогу з рахунком 5:0 над «Командою Німеччини».

Усі поєдинки завершилися успішною перемогою боксерів української команди. У ваговій категорії 46–49 кг Вадим Кудряков не лише шансів Сержу Ньюманну (50:45, 50:45, 50:45), Микола Буценко (56 кг) у першому раунді нокаутував Едгара Уолсі, Денис Беринчик (64 кг) переміг Артема Харутуняна (49:46, 49:46, 49:46), у ваговій категорії 75 кг Дмитро Митрофанов здолав опір Джозефа Атанджі (49:46, 49:46,

49:46), а Сергій Корнєєв (понад 91 кг) розгромив Артура Манна (50:45, 50:45, 50:45). Ця перемога дозволила українській команді очолити групу «А» поточного сезону Всесвітньої серії боксу.

